

BİRLEŞİM DERGİ

"Fark yaratan teknolojik özellikleri ile"

ACIBADEM ATAŞEHİR HASTANE VE OFİS BİNASI

Röportaj
**SALİH
BADEMCI**

Küresel
**YAPAY
GÜNEŞ**

Dergi Adı: Birleşim Dergi

İmtiyaz Sahibi:

Birleşim Mühendislik
Isıtma Soğutma Havalandırma San. ve Tic. A.Ş.

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gökçe Alaçlı

Yayın Kurulu

Mesut Altan, İdris Çakır, İbrahim Biner,
Mehmet Pak, Sinan Şahin, Gökçe Alaçlı

Yönetim Yeri

Dudullu Organize Sanayi Bölgesi 1. Cadde No: 3
Ümraniye 34776 İSTANBUL
Tel: 0(216) - 499 49 59 (Pbx) - Fax: 0(216) - 499 49 60
info@birlesimdergi.com - www.birlesimdergi.com

Grafik Tasarım & Görsel Yönetim

Vayes Digital
Cumhuriyet Mahallesi, E-5 Yanyolu & 1992 Sok.
Vetro City Residence A Blok 8 Kat Ofis
No: 177, 34528 Beylikdüzü / İstanbul
Tel.: 0(212) 855 94 04
info@vayes.com.tr - www.vayes.com.tr

Basım

Bilnet Matbaacılık ve Yayıncılık A.Ş.
Tel.: 444 44 03
www.bilnet.net.tr

Yayın Türü

Yerel süreli yayındır.
(Tüm Türkiye’de dağıtılmaktadır.
Basın Kanunu’na göre yerel süreli yayındır.)
ISSN 2148-6158

Dergide yer alan görseller ve yazılar,
izin alınmaksızın kısmen veya tamamen
çoğaltılamaz, basılamaz, kullanılamaz.

Editörden

Kurumsal İletişim Yöneticisi
Gökçe ALAÇLI

Merhaba,

Birleşim Dergi'nin yeni sayısı ile yeniden birlikteyiz.

Bildiğiniz gibi her sayımıza üstlendiğimiz bir projeyi sizlere tanıtarak başlıyoruz. Bu sayımızda elektromekanik taahhüt işlerini yürütmekte olduğumuz İstanbul Ataşehir’de hizmet vermeye başlayacak Acıbadem Ataşehir Hastane ve Ofis projesini işledik.

Halka arzından sonra ilk kez gerçekleşen Birleşim Mühendislik Olağan Genel Kurul Toplantısı haberler köşesinde firmamız ile ilgili okuyabileceğiniz gündem konusunu oluşturuyor. Bildiğiniz gibi her sayımızda mekanik ya da elektrik konularında uzman bir kalemin yazılarına yer veriyoruz. Bu sayımızda teknik ve tarihsel bir yolculuğa çıkacağınız günümüz tesisat ve endüstri dünyasının ilk kalem boru ve bağlantı elemanları ile ilgili öğretici bir yazı okuyacaksınız. Şirketimizin halka azı ile birlikte ilgili süreçler hakkında merak edilebilecek dikkat çeken başlıklara uzman köşemizde yer vermeye gayret ediyoruz. Bu sayıda da kurumsal yönetim ve halka açık şirketlerde kurumsal yönetim uygulamalarını ayrıntılı bir şekilde ele almak istedik. Teknoloji, dünya, kültür, sanat konularında ilgi uyandıracak çeşitli konuların sizi beklediği güzel bir sayı hazırladığımızı düşünüyorum.

Keyifle okumanız dileği ile sağlıklı kalın.

Gökçe Alaçlı.

İÇİNDEKİLER

48 - Hukuk
Kambiyo Senetlerinde Aval Ve Avalin
Kefalet İle Farkları

52 - Mevzuat
Kurumlar Vergisi Matrahından İndirilebilecek
İstisna ve İndirimler

56 - Röportaj
Salih BADEMCİ

62 - Sanat
Bir Japon Harikası Pirinç Sanatı

68 - Kültür
Geçmiş Zamanı Durduranlar

74 - Yaşam
Çocuklarda Temel Alışkanlıklar Kazandırmak

80 - Yaşam
Kaygı Çağında Yitirdiklerimiz ve Kazanabileceklerimiz

84 - Bu Köşe Sizin
Şantiye - Ofis

SAYI 32

03 - Bu Sayıda
Editörden

07 - Başkandan
Değerli Okurlarımız Merhaba

08 - Proje
Acıbadem Ataşehir Hastane ve Ofis Binası

14 - Haberler
Birleşim Mühendislik' in Halka Arz Sonrası
İlk Olağan Genel Kurul Toplantısı Gerçekleşti

15 - Uzman Görüşü
Borunun Tarihsel Yolculuğu

20 - Uzman Görüşü
Kurumsal Yönetim

26 - Uzman Görüşü
Halka Açık Şirketler Kurumsal Yönetim Uygulamaları

32 - Teknoloji
Yapay Zekânın Tarihi ve Önemi

38 - Teknoloji
NFT

42 - Küresel
Yapay Güneş

TÜRKİYE'NİN BİRLEŞİMİ BİRLEŞİM MÜHENDİSLİK

Elektromekanik Çözümleriyle
ikonik yapılara değer katar

Değerli Okurlarımız

Ağustos 2021'de halka arz edilen grup şirketlerinden Birleşim Mühendislik 'in 20 Nisan 2022 tarihinde ilk olağan genel kurul toplantısını, yatırımcılarımızın katılımıyla gerçekleştirdik.

Halka arz olmuş, yatırımcı ortaklara sahip olan bir firma olarak gelecek hedeflerimiz için perspektifimizi global dengelere uyumlu olarak belirleyerek, süreçlerimizi realize etmekteyiz. Emtia, enerji piyasalarında yaşanan sıkıntılar ve tedarik zincirinde gelişen negatif süreçlerin, dünyada pandemi sonrasında hızlı bir şekilde yapılanan ekonomik toparlanma karşısında etkisini kaybedeceği ümidindeyim. Ayrıca sektörümüz açısından pandemi sonrası dönemin önemli fırsatlar sunacağını da öngörüyorum. Gerek yeni yapılarda gerekse önemli potansiyel arz eden yapı yenileme süreçlerinde yeşil dönüşüm odağının da etkisiyle enerji verimliliği ve hava kalitesi kriterlerinin önem kazandığını söyleyebiliriz. Birleşim Mühendislik, mühendislik alt yapısı ve öncü yaklaşımının desteğinde, önümüzdeki dönemde zorunluluk haline gelen yeşil dönüşüm kapsamında dengeli bir büyüme stratejisi gerçekleştirmek için planlarını yapmış durumda.

Bu kapsamda, otomasyon içeren yapılara ihtiyacın artmasıyla yüksek ve akıllı bina özelliği taşıyan yapı projelerinde yer almaya devam edeceğiz. Hastaneler başta olmak üzere, karma kullanımlı yapılar, AVM, ofis gibi toplu kullanımın yoğun olduğu tüm binalarda salgın hastalık koşullarına uygun düzenlemelerin yapılacağı, özellikle havalandırma sistemlerinin geliştirilmesine yönelik değişiklik taleplerinin artacağı öngörüsüne uygun olarak, mühendislik bilgimizi yoğun olarak kullandığımız elektromekanik sistem çözümleri sunmak; önceliklerimizden olacaktır. Yine hastaneler gibi özellikli bina türlerinden endüstriyel yapılar radarımızda önemli yer teşkil edecek ve bu yöndeki faaliyetleri güçlendirmek üzere endüstriyel mekanik tesisat alanında yatırımlarımıza güç vereceğiz. Aynı şekilde artan online alışveriş eğilimiyle sayıları hızla artan online hizmet sağlayıcılarının depolama lojistik ihtiyaçlarının karşılanması konusunda da rol alma, hedeflerimiz arasında yer alıyor.

Bilgi, deneyim, güven temelinde yükselen Birleşim Mühendislik ve bağlı ortaklığı Erde Mühendislik ile bugün Türkiye'nin en büyük elektromekanik taahhüt firmaları arasındaki yerini, yapılara hayat vererek korumaktadır.

Kararlı adımlarla geleceğe ilerlerken, başarı yolunda bizlerle beraber yürüyen ve en önemli katkıyı sunan çalışanlarımıza, iş ortaklarımıza, yatırımcılarımıza ve bizlere daima güvenen işverenlerimize teşekkürlerimizi sunarız.

Herkese sağlıklı günler dilerim.

Mesut ALTAN
Birleşim Mühendislik
Yönetim Kurulu Başkanı

ACIBADEM ATAŞEHİR HASTANE VE OFİS BİNASI

Yaklaşık 65 000 m² hastane binası ile 35 000 m² ofis binasına sahip bu proje Leed Gold Sertifikası'na uygun olan çevre dostu bir hastane ve ofis projesidir. Acıbadem Ataşehir Hastane ve Ofis Projesi, 4 blokludur; yüksek iki kule; 3 bodrum kat ve yükselen 13 kat ile toplamda 16 kattan oluşmaktadır.

İstanbul Ataşehir' de hizmet vermeye başlayacak Acıbadem Ataşehir Hastane ve Ofis binasının Ataşehir'in merkezinde yer alan Turgut Özal Bulvarı ile Atatürk Bulvarı'nın kesiştiği meydana konumlanmaktadır. Fark yaratan mimari özellikleri ile proje, hastane ve ofis bloklarının her katından iki kat yüksekliğindeki kat bahçelerinin kullanıcılar için dinlenme alanı yaratması planıyla tasarlanmıştır. Bombeli blok cepheleri, şeffaf cam cephe sistemleri ile aydınlık ve ferah bir iç mekân ortamı sağlayacak bir mimariye sahiptir.

Ataşehir'in merkezindeki konumu ile aynı zamanda İstanbul Finans Merkezi'ne yakınlığı ile de dikkat çeken Acıbadem Ataşehir Hastane ve Ofis binasında yatırımcı Acıbadem Sağlık Hizmetleri Tic. A.Ş., işveren ve proje yönetimi Acıbadem Proje Yönetimi A.Ş. ve alt yüklenici Birleşim Grup firmalarından Birleşim Mühendislik mekanik taahhüt ve Erde Mühendislik elektrik taahhüt işlerini üstlenmiştir.

Acıbadem Ataşehir Hastane ve Ofis Projesi, 4 blokludur; yüksek iki kule; 3 bodrum kat ve yükselen 13 kat ile toplamda 16 kattan oluşmaktadır. Yüksek bloklardan biri hastane diğeri ise ofis bloğu olarak dizayn edilmiştir. Pandemi koşulları gözönüne alınarak tasarlanan primer enfeksiyon yoğun bakım kabinleri, ihtiyaç halinde herhangi üç hasta

katının negatif basınçlı yoğun bakım ünitelerine dönüştürülmesi için havalandırma ve medikal gaz altyapısı ve acil serviste pandemi başvuru merkezi bulunmaktadır.

Yaklaşık 65 000 m² hastane binası ile 35 000 m² ofis binasına sahip bu proje Leed Gold Sertifikası'na uygun olan çevre dostu bir hastanedir.

Hastane; 2 king suit, 4 suit, 146 tek kişilik, 9 gününbirlik hasta yatak odası, 35 yoğun bakım yatağı, 10 modüler ameliyathane salonu, onkoloji servisinde 4 yataklı tedavi ünitesi, 30 ayaktan tedavi ünitesi, 17 multidisipliner gözlem yatağı, 11 acil servis gözlem ünitesi, 13 endoskopi & anjiyo gözlem yatağı, 2 OPU/ 10 IVF gözlem yatağı, 2 doğumhane, masaj duş sistemli 4 LDRP hasta yatak odası, 6 çocuk gözlem odası, çocuklar için özel yapılandırılmış klinik ve VIP

/ Executive Check UP hizmeti kapasitesi, acil servis içerisinde hızlı ve beklemeden hizmet alınması için BT çekimi, 18 acil servis yatağı (gözlem odaları, acil müdahale, cpr, enjeksiyon ve triyaj), yabancı hastalar için özel dinlenme ve bilgisayar alanları, yabancı hastalar için health point merkezi, tercümanlık hizmeti, fizik tedavi merkezinde VIP hizmet odaları, perinatoloji merkezi, kadın doğum hastalarına özel klinik, özel tasarımlı fiyat verme merkezi, bebek ve doğum paketlerinin zengin içeriği, suit odalarda odada taburculuk hizmeti verilmesi gibi özellikleriyle tıbbın birçok branşında hizmet verecektir.

Toplamda 20 asansör ve 5 ayaktan hasta katını birbirine bağlayan yürüyen merdivenler ile rahat yolcu ve hasta transfer imkânı sağlanan hastanede 300 araçlık otopark, elektrikli araçlar için şarj istasyonları, liftli park sistemi ve özel vale hizmeti yanı sıra hastane içerisinde hediye, kitap ya da günlük ihtiyaçların alınabileceği mağaza da hizmet verecektir.

Fark yaratan teknolojik özellikler

- Comrad Center teknolojisinin kurulumu ve tüm sistemlerin takibi, raporlanması,
- Radyoterapi kliniğinde 2 adet linac ile tedavi yöntemi (Truebeam – Ethos),
- Radyoloji kliniğinde çok amaçlı görüntüleme sistemi (Floroskopi - Direk Röntgen - Skolyoz - DSA),
- Girişimsel Gastroenteroloji, ERCP, EUS vb işlemlerin yapılması,
- RFID takip-izleme sistem altyapısı sayesinde personelin, sistemlerin, medikal ve non medikal envanterin, merkezi depo, personel giriş-çıkışlarının, bebek kaçırma ve çocuk kaybolma takip ve izlemelerinin yapılması,
- Hasta odalarında wifi hizmetinin yüksek kalitede kullanılabilmesi için her odada access point altyapısı oluşturulması,
- Hasta odalarında hasta odaklı aydınlatma otomasyonu ve hasta odalarındaki televizyonlarda tüm platformlara erişim imkânı (Youtube, Netflix, Blutr vb.)
- Binanın günışığına entegre aydınlatma otomasyonu
- Binadaki tüm televizyonların sesleri kişisel cep telefonlarına QR kodla okutulacak sesli dinlenme imkânı.
- Bina alanlarına göre tüketilen enerjinin ölçülerek enerji profilinin izlenmesi,
- Scrup teslim alma ve verme üniteleri ve RFID sistemiyle formların takibi,
- Kesintisiz enerji için yedekli sistem güvenli bir UPS Sistemi
- Elektrik ve ısı enerjisi üretimi için tesis edilmiş bir kojenerasyon sistemi,
- Proje aşamasında farklı disiplinlerle birlikte çalışılarak 3D modellenen bina sistemlerinin BMS (Building Management System) ile yazılım entegrasyonu oluşturularak otomasyonel ve akıllı bir tesis yönetimi planlanması.

MEKANİK TESİSAT PROJE BİLGİLERİ:

Birleşim Mühendislik olarak mekanik tesisat işlerinde yer aldığımız proje kapsamında ısıtma-soğutma tesisatı, havalandırma tesisatı, sıhhi tesisat, yangın tesisatı, buhar tesisatı ve sismik tesisat işlerini mevzuata ve günün teknolojik alt yapısına uygun olarak yapmaktayız. Toplam 4 bloktan oluşan hastane ve ofis binası projemizde mekanik odalardaki kazan ve soğutma gruplarından elde edilen sıcak-soğuk su sirkülasyon pompaları vasıtasıyla fan-coil cihazları ve klima santrallerine taşınarak merkezi ısıtma-soğutma sağlanmaktadır. Elektrik üretimi için tesis edilecek kojenerasyon sistemi aynı zamanda ısıtma sistemine ek sıcak su olarak katkı sağlamaktadır. Bina genelindeki tüm ıslak hacimlere ve sebillerine temiz su, B4 katında ayrı ayrı hastane ve ofis olarak kurulan hidrofor ve su arıtma istasyonlarından sağlanmaktadır. Binanın yangından korunması amacıyla yine B4 katında hastane ve ofis olarak ayrı ayrı yangın istasyonu kurulmuştur. A Blok çatı katındaki buhar jeneratörleri ile sağlanan buhar klima santrallerinin nemlendirme hücrelerinde kullanılmaktadır. Binanın Yeşil Bina olması nedeniyle yağmur suyu arıtılarak bina genelindeki klozetlerde kullanılmaktadır.

Binada toplamda kullanılacak olan cihazların özet listesi aşağıda sıralanmıştır.

- Fan-coil cihazı 1700 adet
- Isıtma kazanı 8 adet
- Hava soğutmalı su soğutma grubu 6 adet
- Sirkülasyon pompası 100 adet
- Boyler 11 adet
- Hidrofor grubu 17 grup
- Pis su ve drenaj pompaları 25 adet
- Yangın pompası 4 adet
- Jokey pompa 2 adet
- Klima santrali 37 adet
- Hücreli aspiratör 61 adet
- Kanal tipi aspiratörler 29 adet
- Duman egzoz ve basınçlandırma fanları 10 adet
- Jet-fan 34 adet
- Jet-fan sistemi ana axial fanlar 4 adet
- Buhar jeneratörü 2 adet

Mekanik Tesisat Proje Bilgisi Yazısı: Mustafa Korkmaz, Proje Müdürü Birleşim Mühendislik.

ELEKTRİK TESİSAT PROJE BİLGİLERİ:

Erde Mühendislik olarak elektrik tesisat işlerinde yer aldığımız proje toplamında 8.200 kVA'lık kurulu güç talebini kesintisiz olarak sağlayabilmek için 4 adet trafo, tüm şebekeyi yedekleyerek besleyecek 4 adet jeneratör ve afet durumları ile normal işletmede kullanılmak üzere 1.560 kW kojenerasyon

sistemi kurulmuştur. Ameliyathaneler, yoğun bakımlar, veri merkezi gibi kritik alanlar için farklı güçlerde toplamda 7 adet (2.300 kVA) UPS cihazı bulunmaktadır.

Binada yer alan ameliyathane, yoğun bakım odaları ve laboratuvarlar toplamda 24 adet izole güç sistemi panosu üzerinden beslenmektedir.

Proje genelinde toplamda 720 göz elektrik panosu

tesis edilmiş olup, yaklaşık 1.750.000 metre kablo çekilmiştir. Proje genelinde zayıf akım sistemlerinde toplamda 20.000 adet ürün montajı yapılmıştır. Yangın ihbar sistemi, acil anons ve seslendirme sistemi, kartlı geçiş sistemi, hemşire çağrı sistemi, CCTV sistemi, aydınlatma otomasyon sistemi, RFID sistemi, merkezi saat sistemi, enerji izleme sistemi, telefon ve data sistemi, bina otomasyon sistemi, karbonmonoksit algılama sistemi,

izlenebilir acil aydınlatma sistemi gibi zayıf akım sistemleri ile birlikte bina ve hasta güvenliği için akıllı bina sistemleri tesis edilmiş, hem nokta hem de fonksiyon testleri hazırlanmış proje ve senaryolar doğrultusunda eksiksiz devreye alma işlemleri devam etmektedir.

Elektrik Tesisat Proje Bilgisi Yazısı:
Sercan ANGI Proje Müdürü ERDE Mühendislik.

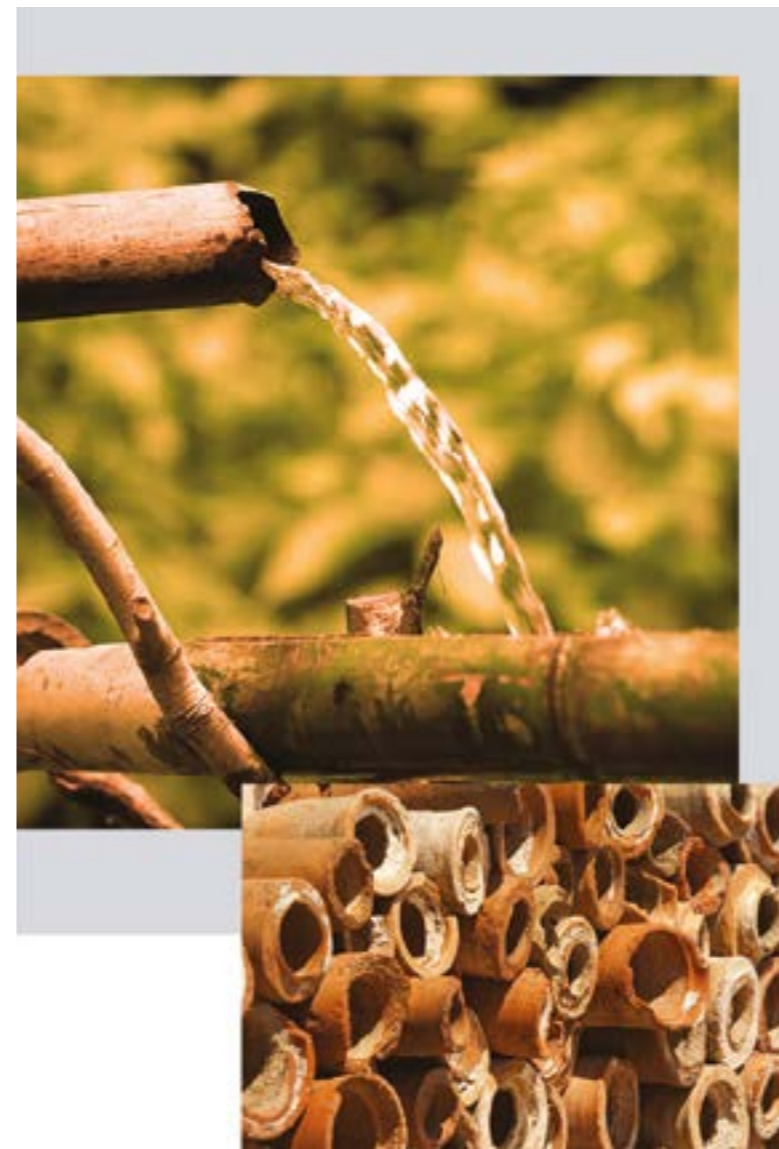

BİRLEŞİM MÜHENDİSLİK'İN HALKA ARZ SONRASI İLK OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİ

Birleşim Mühendislik 'in halka arz sonrası gerçekleşen ilk olağan genel kurul toplantısı 20 Nisan 2022 tarihinde Birleşim Mühendislik şirket merkezinde gerçekleştirildi.

Ağustos 2021 tarihinde halka arz edilen Birleşim Mühendislik 'in ' 2021 Yılı Olağan Genel Kurul Toplantısı'' yatırımcıların katılımıyla gerçekleşti. Merkezi Kayıt Kuruluşu sistemi üzerinden Elektronik Genel Kurul Sistemi ile de çevrimiçi olarak takip edilen toplantıda şirketin 2021 yılına ait finansal sonuçları, faaliyet raporu ve stratejisine dair konular görüşüldü.

Genel kurul toplantısında konuşan Birleşim Mühendislik Yönetim Kurulu Başkanı Mesut Altan, ana iş kolları olan elektromekanik taahhüt sektöründe 20 yıllık tecrübelerine dayanarak uzmanlık gerektiren özellikli projelerde yer aldıklarını ve bundan sonraki süreçte bu tür nitelikli projelerde daha fazla yer alacaklarını belirterek tüm paydaşlarına en yüksek değeri yaratmayı amaçladıklarını ifade etti.

Borular, boru hatları ve buna ait bağlantı elemanları, kaynakları bir yerden diğerine taşımak için binlerce yıldır kullanılıyor. Mısırlılar tarafından MÖ 3000'lerde kullanıldığı kaydedilen ilk bakır borulardan günümüzün yüksek teknolojiye petrol ve gaz hatlarına kadar borular, insanların hayatta kalmasında kilit bir rol oynamıştır. Hatta kayıtlar, kente ışık sağlamak üzere doğal gazı Pekin'e taşımak için MÖ 2500'lerde temel bir boru hattının kullanıldığını gösteriyor. Kısacası uygarlık tarihimizde tekerlek kadar önemlidir bence.

Romalılar su kemerlerini dağ kaynaklarından tatlı su taşımak, içme suyunu taze ve insan atıklarından arındırmak ve halk sağlığını büyük ölçüde iyileştirmek için kullandılar. Roma İmparatorluğu çöktüğünde sıvı taşımacılığı, hijyen ve sanitasyon bilgisi gitti. Avrupa; dizanteri, kolera, tüberküloz ve felaket getiren kara ölüm gibi hastalıklarla karakterize edilen, Karanlık ve Orta Çağ'a doğru ilerledi. Romalıların sanitasyonla olan ilgisinin yenilenmesi ve etkileyici mühendislik çalışmaları 17. ve 18. yüzyıl aydınlanması ile başlamış ve bundan sonra boru ve boru hattı teknolojisi gelişmeye başlamıştır.

İndus Nehri vadisinde (Güney Pakistan) 35.000 nüfuslu Mohenjo-Daro, birçok tarihçi tarafından kanalizasyonların doğum yeri olarak kabul ediliyor. MÖ 3500'den başlayarak, kesme taştan veya insan yapımı kâgir elemanlardan yapılan, başlangıçta üstü

Londra'daki kanalizasyon sistemi inşa edilirken 1860 yılında

açık ancak daha sonra kapatılan kanallar geliştirildi ve eski dünyada kullanılan birçok yüzey kanalının prototipi haline geldi. Bunlar borunun öncülleri idi.

Borunun doğuşu, Babil'de (Irak) yaklaşık aynı zamanda meydana geldi. Güneşte sertleşen (ve daha sonra pişirilen) muflu toprak borular, ahşap mandreller üzerinde yapılırdı. Kanalizasyon ve boru fikri, takip eden birkaç bin yıl içinde Asya, Orta Doğu ve Avrupa'ya kadar geniş bir alana yayıldı.

Roma İmparatorluğu özellikle geniş bir kesme taş kanalizasyon sistemine sahipti ve su için dairesel kurşun boruların kullanımını geliştirmişti. Ancak bu aşırı kurşun kullanımının kısalan yaşam sürelerine neden olduğu düşünülmektedir.

Karanlık ve Orta Çağ, sanitasyonda ciddi bir düşüşün görüldüğü yıllar olarak tarihe geçti. Fransa'da 1600'lü yılların başlarında dökme demir boru kullanılmasına rağmen, bu dönemde genellikle borular kabaca yapılmıştır. Birkaç salgın Avrupa'yı kasıp kavurduktan sonra Paris, kapsamlı bir kanalizasyon sistemi oluşturmaya başlayan ilk şehirlerden biriydi. 1860'lardan 1890'lara kadar Parisliler neredeyse her sokağın altına bir kanalizasyon inşa ettiler. Toplamda yaklaşık 400 km. Kanalizasyonları birçok yeni fikir içeriyordu; düşük akış kanalları, kanalizasyon görevlileri için kaldırımlar, tekneler dâhil kanalizasyonları temizlemek için benzersiz cihazlar ve kanalizasyona diğer yardımcı şebekelerin yerleştirilmesi gibi.

Londra'daki korkunç sağlık koşulları 1860'larda yeni bir kanalizasyon sisteminin yapılmasını gerektirdi. İngiltere'de yumurta şeklindeki kanalizasyonlar ve "ayrı" kanalizasyonlar (yağmur suyu olmayan) geliştirildi. Yeni konseptler Avrupa çapında hızla yayıldı. Tipik olarak, büyük kanalizasyonlar tuğla veya kesme taştan, daha küçük olanlar kil, dökme demir veya ahşaptan yapılmıştı.

Amerika Birleşik Devletleri'nde kolera ve diğer hastalıklar İç Savaş'tan sonra bir sorun haline geldi ve ilk nesil Amerikan inşaat mühendisleri, çözümler için İngiltere ve Avrupa'dan esinlendi. İlk yeni ayrı sıhhi kanalizasyon sistemi, başlangıçta 6 inch kil boru (menholsüz) ve daha sonra 8 inch (menhollü) kullanılarak Memphis, Tennessee'de yapıldı. Kil, ABD genelinde bir süre baskın boru malzemesi haline geldi ve ABD genelinde kil boru fabrikaları yükseldi. Ahşap, dökme demir ve beton dâhil birçok başka malzeme de kullanılıyordu.

1900'lerin başlarında patentli Parmley Sistemi, hendekte segmental blokların montajı yaklaşımını teşvik etti. Güçlü bir yapıydı ancak her türlü arızaya karşı hassastı. Ahşabın mevcudiyeti ve marangozların yeniden eğitilmesi, su ve kanalizasyon borusu için ahşabın kullanılmasını kolaylaştırdı. Ancak kanalizasyon suyu ve odun, sülfürlerin ve sülfürik asidin olumsuz etkileri nedeniyle birlikte iyi çalışmadı. En basit ahşap borular oyulmuş kütüklerdi. Diğerleri genellikle dayanıklılık için çelik kuşakla sarılmış tahta çitallerden oluşan borulardı.

İlerleyen süreçte bir başka popüler malzeme, boru üreticilerinden biri olan Orangeburg Manufacturing Company'nin adını taşıyan ve daha yaygın olarak Orangeburg borusu olarak bilinen fiber boru idi. Odun liflerinin kömür katranı zifti ile emprenye edilmesiyle oluşturuldu. Bu boru cinsi; su iletimi, sıhhi tesisat, elektrik hatları ve daha fazlasında sıklıkla kullanılmaya başlandı. 1800'lerde ve 1900'lerin başlarında popülaritesi arttı. PVC'nin pazara girmesiyle 1960'ların sonlarından itibaren kullanımı azaldı. Günümüzde kısa ömrü nedeniyle Orangeburg borusu kullanılmamaktadır.

Dökme demirde budünemde popüler bir malzeme değildi. İlk dökme demir borular 1664'te Versailles'da kullanıldı. Amerika Birleşik Devletleri'nde ilk dökme demir boru imalatı, 1810'larda bozulmuş ladin kütük boruların yerini almak için Philadelphia'da başladı. Sonunda Philadelphia, uzun ömürlülüğü ve daha yüksek su basıncına dayanma kabiliyeti nedeniyle tamamen dökme demir borularla kaplandı. Bugün kullanılan kanalizasyon hatlarının çoğu dökme demir ile döşenmiştir. Bununla birlikte dökme demirin korozyon riski yüksekti, bu nedenle farklı kaplamalar geliştirilmişti. En popüler olanlardan biri çimento kaplı dökme demirdi.

Katmanları gösteren Orangeburg borusu

Antik Roma kanalizasyon sistemi

Uzman Görüşü

1950'lerde dökme demirde bir gelişme olarak sünek demir boru tanıtıldı. Daha yüksek mukavemete ve benzer korozyon direncine sahipti ve bu da onu su ve atık su kullanımları için çekici bir malzeme haline getirdi. Dökme demire benzer şekilde, hattın içinde korozyonu önlemek için geliştirilen birçok kaplama türü de vardı.

Beton yağmur suyu borusu da bu süre zarfında popülaritesini artırıyordu, ancak önemli ölçüde daha ağır ve daha pahalıydı. Ön gerilmeli beton silindirik boru ilk olarak 1942'de üretildi ve betonla kaplanmış ince bir çelik halkadan oluşuyordu. Bu tip boru malzemesi bugün hâlâ üretilmektedir ve daha büyük boru çapları, yağmur suyu kanalizasyon hatları ve su şebekeleri için yaygın olarak kullanılmaktadır.

Son olarak, PVC, ABS ve PEX boru dâhil olmak üzere plastik borular popüler kullanıma girdi. PVC ilk olarak 1860'larda geliştirilmiş olmasına rağmen, daha güvenilir üretim için daha hassas ekstrüzyon tekniklerinin izin verdiği 1950'ler ve 60'lara kadar yükselmedi. Günümüzde plastik boru, kanalizasyon hatlarından ve konut tesisatından başlayarak her şey için kullanılan, giderek daha popüler olan bir boru malzemesidir.

Uzman Görüşü

Londra'daki kanalizasyon sistemi inşa edilirken 1860 yılında

Bu geniş tarihi özet, boru - medeniyet ilişkisinin ne kadar iç içe yürüdüğünü açıkça gösteriyor. Günümüz tesisat ve endüstri dünyasının ilk kalemi boru ve bağlantı elemanları ile başlıyor. Bu konuda yapılacak en ufak bir hata, geri dönülmesi çok zor ve pahalı sorunlara yol açıyor.

Genç meslektaşlarımıza bu konuda önereceğim bir yayın olacak, MTMD Boru ve Bağlantı Elemanları El Kitabı. Bu yayını çok iyi okumalarını, gerektiğinde başvuracakları bir kaynak olarak sürekli yanlarında bulduklarını tavsiye ediyorum.

Saygılarımla,

İbrahim BİNER
Birleşim Mühendislik
Yönetim Kurulu Üyesi

KURUMSAL YÖNETİM

Kurumsal yönetim kavramı, bir şirket tarafından yönetilen, kontrol edilen kurallar, uygulamalar ve süreçlerin tümünü anlatmak için kullanılmaktadır. Kurumsal yönetim İngilizce olarak "corporate governance", Türkçe'de "yönetişim" veya "kurumsal yönetim" olarak kullanılmaktadır.

Kurumsal yönetim esas olarak bir şirketin hissedarları, üst düzey yöneticileri, müşterileri, tedarikçileri, finansal destek sağlayanları, hükümet ve toplum gibi birçok paydaşın çıkarlarını dengelemesini içermektedir. Bir başka ifadeyle kurumsal yönetim, şirketin hedeflerine ulaşması için çerçeve sağladığından yönetimin her alanını kapsamaktadır. İyi bir kurumsal yönetim sunulması, şirketlerin yatırımcılar ve toplum nezdinde güven oluşturmalarına yardımcı olmaktadır. Piyasa katılımcılarına uzun vadeli bir yatırım fırsatı sunarak şirketin finansal sürdürülebilirliğini artırmayı desteklemektedir [www.investopedia.com].

Kurumsal yönetim ile ilgili ilk çalışmalar Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD) tarafından 1999 yılında yapılmıştır. Kurumsal yönetim ilkeleri yasal, kurumsal ve düzenleyici çerçeveyi oluşturarak borsalar, yatırımcılar, şirketler ve diğer taraflara rehberlik ve öneri sağlamayı amaçlamaktadır. OECD kurumsal yönetim ilkeleri, gönüllü uygulamayı esas almaktadır. Bu çalışmalar sayesinde kurumsal yönetimin ekonomik verimliliği ve büyümeyi artırmanın yanı sıra yatırımcı güvenini artırmanın kilit unsurlarından biri olduğu tespit edilmiştir. Bir şirketin yönetimi, yönetim kurulu, hissedarları ve diğer paydaşları arasındaki bir dizi ilişkiyi içeren kurumsal yönetim, şirketin hedeflerinin belirlenmesi, bu hedeflere ulaşma yolları ve performansın izlenmesi yapısını da kapsamaktadır (OECD, 2004 Edition).

OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri

1. Etkin Bir Kurumsal Yönetim Çerçevesi Oluşturmak:

Kurumsal yönetimin hukukun üstünlüğü ilkesi ile uyumlu olarak denetleyici, düzenleyici ve uygulayıcı taraflar arasında sorumlulukların paylaşılmasıyla, şeffaf ve etkin piyasaları teşvik etmesi gereklidir.

5. Kamuoyuna Açıklama Yapma ve Şeffaflık:

Kurumsal yönetim şirketle ilgili bütün maddi konuların doğru ve zamanında açıklama yapılmasını güvence altına almalıdır.

2. Hissedarların Hakları ve Temel Mülkiyet Fonksiyonları:

Kurumsal yönetim hissedarların haklarını korumalı ve uygulanmasını kolaylaştırmalıdır.

3. Hissedarların Adil Muamele Görmesi:

Kurumsal yönetim azınlık ve yabancı hissedarlar dâhil, bütün hissedarlara eşit muamelede bulunmalıdır.

4. Kurumsal Yönetimde Paydaşların (Menfaat Sahiplerinin) Rolü:

Kurumsal yönetim yasaların belirlediği şekilde menfaat sahiplerinin haklarını tanımalı, yeni iş fırsatlarını, mali olarak güçlü işletmelerin ayakta kalmasını teşvik etmelidir.

Kurumsal Yönetimin Amaçları :

(Aktan, 2013, s. 160-161)

- Şirketin üst yönetiminin sahip olduğu güç ve yetkilerinin kötüye kullanılarak keyfi uygulamaların önüne geçilmesi,
- Yatırımcı haklarının korunması,
- Hissedarların adil ve eşit muameleyle tabi tutulması,
- Yönetim kurulu sorumluluklarının açık olarak belirlenmesi,
- Menfaat sahiplerinin haklarının korunması ve güvence altına alınması,
- Şirketin finansal durumu ve faaliyetleri ile ilgili olarak kamuoyunun aydınlatılması ve şeffaflığın sağlanması.

Kurumsal Yönetim İlkeleri

ADALET

Şirketin hisselerine sahip olan herkese eşit muamele yapılması olarak tanımlanmaktadır. Genel kurula katılım ve oy hakkı, kâr payı alma hakkı, hisselerin herhangi bir sınırlama olmaksızın devri, hissedarların bilgi alma hakkı gibi haklar örnek olarak verilebilir.

SORUMLULUK

Şirketi yöneten kişi/kurumların faaliyetlerinde mevzuata, toplumsal ve etik kurallara uygun olarak davranması kavramından bahsedilmektedir. Bu amaçla yönetim kurulunun oluşumu, yeter sayıda üyeden oluşması, yeterli zamanı şirkete ayırarak şirket hedeflerinin yerine getirilmesinde görev almak, bütün hissedarlara adil bir şekilde davranmak önem arz etmektedir.

ŞEFFAFLIK

Şirketin mali durumu, performansı, mülkiyeti, faaliyetleri hakkında tarafların doğru ve zamanında açıklama yapılarak bilgilendirilmesi esasına dayanmaktadır. Kamuoyunun zamanında aydınlatılması, tarafların açıklanan bilgilere kolay ve olabilecek en düşük maliyet ile erişiminin sağlanması için son derece önemlidir.

HESAP VERME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Şirketi yöneten kişi/kurumların yapmış oldukları faaliyetleri diğer paydaşların izleme ve denetleme hakkı bulunmaktadır. Bu amaçla, bir kimsenin yaptıklarından dolayı başka bir otoriteye açıklamada bulunması olarak tanımlama yapılabilmektedir.

KURUMSAL YÖNETİMİN MAKRO EKONOMİK ETKİLERİ

- İyi şirket yönetimi kurumsal yönetim kurallarına uyulması,
- Daha kolay finansal kaynaklara erişim,
- Yatırım imkânlarının artması,
- Daha fazla üretim,
- Daha fazla istihdam,
- İşsizliğin azalması,
- Yeni iş ve istihdam olanaklarının yaratılması.

TÜRKİYE'DE KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

OECD ilkeleri göz önüne alınarak ilk defa Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) tarafından aşağıda belirtilen başlıklarda çalışma yapılmıştır (TÜSİAD, 2002).

- Yönetim kurulu ve sorumlulukları,
- Yönetim kurulu üyeliği kriterleri,
- Yönetim kurulu üyelik yapısı,
- Yeni yönetim kurulu üyelerinin seçimi, davet ve

- intibakı,
- Yönetim kurulu başkanı ve icra başkanının (CEO) görevlerinden ayrılması,
 - Yönetim kurulu başkanının rolü,
 - Yönetim kurulu üye sayısı ve karar alma mekanizması,
 - Yönetim kurulunun görev süreleri ve toplantıları,
 - Yeniden seçilme ve emeklilik,
 - Yönetim kurulu üyelerinin ödüllendirilmesi,
 - Yönetim kurulunun ve icra başkanının performanslarının değerlendirilmesi,
 - Yönetim kurulunun hissedar, yatırımcılar, basın ve müşterilerle ilişkileri,
 - Yönetim kurulunda oluşturulan komitelerin sayı, yapı ve bağımsızlığı,
 - Komitelerin faaliyet süresi, toplantıların sıklığı, uzunluğu ve gündemi,
 - Yönetim kurulunun işleyişi açısından diğer önemli hususlar.

2003 yılında Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından Kurumsal Yönetim İlkeleri hazırlanmış ve halka açık şirketlere öncelikle tavsiye niteliğinde sunulmuş, daha sonra pay sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, menfaat sahipleri, yönetim kurulu başlıklarını belirleyerek Kurumsal Yönetim Tebliği'ni haline getirilmiştir. SPK söz konusu Tebliği ile tavsiye niteliğinde olanların dışındakilere "uygula, uygulamıyorsan açıkla" prensibi ile yaklaşarak yıllık faaliyet raporlarında bu açıklamalara yer verilmesini istemiştir (SPK, 3.1.2014).

31.08.2007 tarihinden itibaren Borsa İstanbul A.Ş. (BIST) tarafından BIST Kurumsal Yönetim Endeksi (XKURY) hesaplanmaya başlanmıştır. Bu endeks; Yıldız Pazar, Ana Pazar ve Alt Pazar'da işlem gören ve kurumsal yönetim ilkelerine uyum derecelendirme notu 10 üzerinden en az 7, her bir ana başlık itibarıyla 10 üzerinden en az 6,5 olan şirketlerin paylarından oluşmaktadır. Kurumsal yönetim ilkelerine uyum derecelendirilmesi, SPK tarafından yetkilendirilmiş derecelendirme kuruluşları tarafından yapılmaktadır (BIST, 2022).

YÖNETİM KURULU

Kurumsal yönetim uygulama başarısından yönetim kurulu sorumlu olmalıdır. Bu nedenle yönetim kurulu üyeleri arasında konusunda tecrübeli, icrada görevli yöneticilerden farklı olarak bağımsız dışarıdan üyelerin yer alması gerekmektedir. Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin yeter sayıda olması ve etkili bir denetim yapabilmesi için bağımsız olması önem arz etmektedir.

Yönetim kurulu üyelerinin belirli bir süre için ataması yapılması, genel kurul onayına tabi tutulması, genel kurula karşı sorumlu olması da diğer önemli bir husustur (Varış, Küçükçolak, Erdoğan, & Özer, 2001, s. 58).

SONUÇ

Ülkelerin gelişmişlik düzeyine, hukuki ve sosyal değişimlere, şirket yönetim yapılarındaki farklılıklara bağlı olarak kurumsal yönetim ilkelerine bağlılık değişkenlik göstermektedir. Yapılan akademik çalışmalarda şirket faaliyetlerini denetleyici bir işlev olarak uygulanan kurumsal yönetim ilkelerinin, şirket yöneticilerinin daha başarılı, şirketin uzun dönemli stratejilerini uygulayarak performansını artırmaya yönelik olarak çalıştığı genel kabul görmüştür. Bir diğer ifade ile kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanması ile şirket performansı arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunması, tüm paydaşlar tarafından tercih edilmektedir.

SPK Borsa'da işlem gören halka açık şirketlere mevzuat gereği kurumsal yönetim ilkelerini "uygula, uygulamıyorsan açıkla" prensibi ile yaklaşmaktadır. Küresel sermaye piyasasından da faydalanmak isteyen ülkeler, uluslararası kabul görmüş ilkelere bağlı olarak belirlenecek kurumsal yönetim düzenlemelerini güvenilir ve anlaşılır bir şekilde uygulamalıdır. Sonuç olarak iyi kurumsal yönetim uygulamaları;

- Yatırımcıların güvenini artırmak,
- Sermaye maliyetini düşürmek,
- Finansal piyasaların iyi işleyişini desteklemek,
- Daha istikrarlı finansal kaynakları sağlamaya yardımcı olacaktır.

KAYNAKÇA

1. Aktan, C. C. (2013). Kurumsal Şirket Yönetimi. Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi, 5(1), 150-191.
2. BIST. (2022). <https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/163/kurumsal-yonetim-endeksi>.
3. OECD. (2004 Edition). OECD Principles of Corporate Governance.
4. SPK. (3.1.2014). Kurumsal Yönetim Tebliği II-17.1.
5. TÜSİAD. (2002). Kurumsal Yönetim En İyi Uygulama Kodu: Yönetim Kurulunun Yapısı ve İşleyişi. İstanbul.
6. Varış, M., Küçükçolak, A., Erdoğan, O., & Özer, L. (2001, Temmuz/Ağustos/Eylül). Sermaye Piyasalarında Kurumsal Yönetim İlkeleri. İMKB Dergisi, 5(19), 2-178.
7. [www.investopedia.com](https://www.investopedia.com/terms/c/corporategovernance.asp). (tarih yok). <https://www.investopedia.com/terms/c/corporategovernance.asp>.

Dr. Kadriye Yılmaz
Yatırımcı İlişkileri Yöneticisi
Birleşim Mühendislik

HALKA AÇIK ŞİRKETLERDE KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

Şirketler, payları Borsa'da işlem görmeye başladıktan sonra Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Kurumsal Yönetim Tebliği'nde yer alan kurumsal yönetim ilkelerine tabi olmaktadır. İlkelerden bir kısmının uygulanması zorunlu iken, bazıları tavsiye niteliğinde düzenlenmiştir. Zorunlu uygulanacak ilkelerin belirlenmesinde şirketler üç gruba ayrılmakta ve gruplar her yıl SPK bülteninde ilan edilmektedir.

Birinci Grup	Piyasa değeri ortalaması >3 milyar TL Fiili dolaşımdaki payların piyasa değerinin ortalaması >750 milyon TL
İkinci Grup	Piyasa değeri ortalaması >1 milyar TL Fiili dolaşımdaki payların piyasa değerinin ortalaması >250 milyon TL
Üçüncü Grup	Birinci ve ikinci grup dışında kalanlar

Borsada payları ilk defa işlem görmeye başlayan şirketler, gruplar ilan edilene kadar üçüncü grupta yer alan ortaklıkların yükümlülüklerine tabi olmaktadır. Şirketlerin **borsada işlem görmeye başlaması sonrasında yapılacak ilk genel kurul tarihi itibarıyla kurumsal yönetim ilkelerine uymaları zorunludur.**

Zorunlu Olarak Uygulanması Gereken İlkeler:

Yönetim Kurulu yapısına ilişkin zorunlu uygulamalar;

- En az 5 üye,
- Asgari üye sayısının 1/3'ü olmak üzere en az 2 bağımsız üye (Üçüncü grup için 2 bağımsız üye yeterlidir.),
- Bağımsız üye görev süresi maksimum 6 yıl,
- Bağımsız üyelerin mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olması, son 5 yıl içinde ortaklar, yönetim kurulu üyeleri ve yakınlarının kontrolündeki şirketlerde görev almaması ve Şirkete denetim, danışmanlık gibi hizmet vermemesi veya ürün alım satımı yaptığı şirketlerde görev almaması gerekmektedir.

Birinci grupta yer alan şirketler bağımsız yönetim kurulu adaylarını Sermaye Piyasası Kurulu görüşüne göndermek zorundadır.

Yönetim Kurulu Komitelerine ilişkin zorunlu uygulamalar;

Denetimden Sorumlu Komite	Kurumsal Yönetim Komitesi	Riskin Erken Saptanması Komitesi
<ul style="list-style-type: none"> • Şirketin muhasebe sistemi, finansal bilgilerinin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve şirketin iç kontrol ve iç denetim sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimini yapar. • Bağımsız denetim kuruluşunun seçimi, bağımsız denetim sözleşmelerinin hazırlanarak bağımsız denetim sürecinin başlatılması ve bağımsız denetim kuruluşunun her aşamadaki çalışmaları denetimden sorumlu komitenin gözetiminde gerçekleştirilir. • Yılda 4 kez toplanır ve toplantı sonuçlarını yönetim kuruluna sunar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Şirkette kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığını, uygulanmıyor ise gerekçesini ve bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarını tespit eder ve yönetim kuruluna kurumsal yönetim uygulamalarını iyileştirici tavsiyelerde bulunur ve yatırımcı ilişkileri bölümünün çalışmalarını gözetir. • Aday Gösterme ve Ücret Komitesi'nin de görevlerini yürütür. • Kurumsal yönetim uyum raporunu hazırlar ve yatırımcı ilişkileri bölümünün faaliyetlerine ilişkin yılda bir kez yönetim kuruluna rapor sunar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin alınması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmakla sorumlu olup, risk yönetim sistemlerini en az yılda bir kez gözden geçirir. • 2 ayda bir olmak üzere yılda 6 kez toplanır ve toplantı sonuçlarını yönetim kuruluna sunar.

Uzman Görüşü

***Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu:** Şirketlerin kurumsal yönetim ilkelerini uygulayıp uygulamadığını, uygulanmıyor ise buna ilişkin gerekçeli açıklamayı içeren rapordur.

Komiteler en az 2 üyeden oluşmalı, başkanları bağımsız üyeleri arasından seçilmelidir. İcra Başkanı/Genel Müdür komitelerde görev almamalıdır.

Denetimden sorumlu komite üyelerinin bağımsız olması gerekmektedir.

Komitelerin çalışma esasları yönetim kurulunca onaylanarak KAP'ta açıklanır.

Yatırımcı İlişkileri Bölümü Zorunluluğu;

Halka açık şirketler, yatırımcılar ile iletişimi sağlayan Yatırımcı İlişkileri Bölümünü oluşturmakla yükümlüdür. Payları ilk defa borsada işlem görmeye başlayan şirketlerin işlem görmeye başlama tarihinden itibaren 6 ay içerisinde Yatırımcı İlişkileri Bölümünü kurması gerekmektedir.

Yatırımcı İlişkileri Bölüm Yöneticisinin;

- Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Lisansı"
 - Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı Lisansı"
- olmalıdır. Üçüncü grup için görev alacak kişinin

ise bu lisanslardan herhangi birine veya sadece "Sermaye Piyasası Faaliyetleri Temel Düzey Lisansına" sahip olması yeterlidir.

Yatırımcı İlişkileri Yöneticisi ortaklıkta tam zamanlı çalışmalı ve kurumsal yönetim komitesi üyesi olarak görevlendirilmelidir.

Yatırımcı İlişkileri Bölümünün Başlıca Görevleri:

- a) Yatırımcılar ile şirket arasında yapılan yazışmalar ile diğer bilgi ve belgelere ilişkin kayıtların sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmasını sağlamak.
- b) Şirket pay sahiplerinin şirket ile ilgili yazılı bilgi taleplerini yanıtlamak.
- c) Genel kurul toplantısı ile ilgili olarak pay sahiplerinin bilgi ve incelemesine sunulması gereken dokümanları hazırlamak ve genel kurul toplantısının ilgili mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer ortaklık içi düzenlemelere uygun olarak yapılmasını sağlayacak tedbirleri almak.
- ç) Kurumsal yönetim ve kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü husus da dâhil olmak üzere sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesini gözetmek ve izlemek.

Sermaye Piyasası Mevzuatına Göre Hazırlanması Gereken Politikalar

Bilgilendirme Politikası:

- Kamunun aydınlatılmasına ilişkin Bilgilendirme Politikası oluşturulur ve kamuya duyurulur. (Özel Durumlar Tebliği madde.17)

Kâr Dağıtım Politikası:

- Genel kurulda onaylanmalı ve aşağıdaki hususları içermelidir;
- a) Kâr payı dağıtılıp dağıtılmayacağı, dağıtılacak ise kâr payı dağıtım oranı.
 - b) Kâr payının ödenme şekli.
 - c) Kâr payının ödenme zamanı.
 - ç) Kâr payı avansı dağıtılıp dağıtılmayacağı, dağıtılacak ise buna ilişkin esaslar.

Bağış ve Yardım Politikası:

- Zorunlu olmayıp, düzenlenmesi halinde Genel Kurulda onaylanmalıdır.
- Hangi tür kurumlara bağış yapılacağı düzenlenir.
- Bir yılda yapılacak bağış sınırı genel kurulda belirlenir. (Kurumsal Yönetim Tebliği İlke no:1.3.10)

Ücret Politikası:

- Yönetim kurulu üyelerinin ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilerin ücretlendirme esasları düzenlenir ve genel kurulda pay sahipleri bilgilendirilir. (Kurumsal Yönetim Tebliği İlke no:4.6.2)

Kurumsal İnternet Sitesinde Bulunması Zorunlu Hususlar

- Ticaret sicili bilgileri,
- Son durum itibarıyla ortaklık ve yönetim yapısı,
- İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, ortaklık esas sözleşmesinin son hali,
- Özel durum açıklamaları,
- Finansal raporlar,
- Faaliyet raporları,
- İzahnameler ve diğer kamuyu aydınlatma belgeleri,
- Genel kurul toplantılarının gündemleri, katılanlar cetvelleri ve toplantı tutanakları, vekâleten oy kullanma formu,
- Pay alım teklifi veya vekâlet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar,
- Varsa şirketin kendi paylarının geri alınmasına ilişkin politikası,
- Kâr dağıtım politikası,
- Bilgilendirme politikası,
- Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında, şirkete ulaşan bilgi talepleri ile soru ve şikâyetler ve bunlara verilen cevaplar

İlişkili taraflarla gerçekleştirilecek işlemler

Halka açık şirketlerin ve bağlı ortaklıklarının, ilişkili tarafları ile yürütecekleri belirli nitelikteki işlemler için;

- Yönetim kurulu kararı alınması,
- Bağımsız kuruluşlar tarafından değerlendirme raporu hazırlanıp kamuya açıklanması,
- Yönetim kurulu tarafından işlemin şartlarına ilişkin rapor hazırlanıp kamuya açıklanması,
- Yönetim kurulu kararında bağımsız üyelerin çoğunluğunun onayının aranması, onayın alınmadığı takdirde işlemin genel kurul onayına sunulması,
- İşlemin koşullarının emsallerine uygunluğuna ilişkin belgeleme yapılması zorunludur.

Teminat, rehin, ipotek ve kefaletler (TRİK)

Şirketler ile bağlı ortaklıkları;

- a) Kendi tüzel kişilikleri lehine,
- b) Finansal tablolarında tam konsolidasyon kapsamına dahil ettikleri şirketler lehine,
- c) Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer üçüncü kişiler lehine, vermiş oldukları TRİK'ler dışında üçüncü kişiler TRİK veremez.

Halka arz için Kurula başvuran şirketlerin, bu maddeye aykırı mevcut TRİK'nin, paylarının borsada işlem görmeye başladığı yılı takip eden 4. yılın sonuna kadar sıfır düzeyine indirilmesi zorunludur.

Alev DUMANLI
Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Birleşim Mühendislik

YAPAY ZEKÂNIN TARİHİ VE ÖNEMİ

En basit ifadeyle "Yapay Zekâ" (AI-Artificial Intelligence), görevleri yerine getirmek için insan zekâsını taklit eden ve topladıkları bilgilere göre yinelemeli olarak kendilerini iyileştirebilen sistemler veya makineler anlamına gelir.

Yapay zekâ (AI), pek çok biçimde kendini gösterir.

Örneğin:

Sohbet robotları, müşterilerin sorunlarını daha hızlı bir şekilde anlamak ve daha verimli cevaplar vermek için yapay zekâdan yararlanır.

Akıllı asistanlar, zamanlamayı iyileştirmek için büyük kullanıcı tanımlı veri kümelerinden kritik bilgileri çekmek için yapay zekâdan yararlanır.

Öneri motorları kullanıcıların izleme alışkanlıklarına göre TV programları için otomatik önerilerde bulunabilir.

Yapay Zekâ (AI),; "makineler tarafından gösterilen zekâdır. Doğal zekâ ise insan zekâsı ve hayvan bilişi tarafından sergilenen bilinç ve duygusallık içerir.

Yapay zekâ, herhangi bir özel biçim veya işlevden ziyade süper güçlendirilmiş düşünce ve veri

analizi yeteneği ve süreciyle ilgilidir. Yapay zekâ üst seviye işleve sahip insan benzeri robotların dünyayı ele geçirmesine ilişkin görüntüler sunsa da, yapay zekânın amacı insanların yerini almak değildir. Amaç insan yeteneklerini belirgin şekilde geliştirmek ve bunlara katkıda bulunmaktır. Bu nedenle oldukça değerli bir ticari varlıktır.

Yapay Zekânın Tarihi:

Yapay zekâ terimi 1956'da üretildi. Ancak yapay zekâ; artan veri hacimleri, gelişmiş algoritmalar, hesaplama gücü ve depolama alanındaki iyileştirmeler sayesinde bugün daha popüler hale geldi.

1950'ler de erken yapay zekâ "AI" araştırmaları problem çözme ve sembolik yöntemler gibi konuları araştırdı. 1960'lar da ABD Savunma Bakanlığı bu tür çalışmalara ilgi duydu ve temel insan akıl yürütmesini taklit etmek için bilgisayar eğitimi almaya başladı.

Örneğin, Savunma İleri Araştırma Projeleri Ajansı (DARPA) 1970'lerde sokak haritalama projelerini tamamladı. DARPA, Siri, Alexa veya Cortana'nın ev isimleri olmadan çok önce 2003 yılında akıllı kişisel asistanlar üretti.

Teknoloji

Bu erken çalışma, bugün bilgisayarlarda gördüğümüz otomasyon ve resmi muhakemenin yolunu açtı; bunlar arasında insani yetenekleri tamamlamak ve güçlendirmek için tasarlanabilen karar destek sistemleri ve akıllı arama sistemleri de var.

Hollywood filmleri ve bilim kurgu romanları yapay zekânın dünyayı ele geçiren insan benzeri robotlar olarak tasvir ederken, AI teknolojilerinin şu andaki evrimi o kadar da korkutucu ya da oldukça zeki değil. Bunun yerine, AI her sektörde birçok özel fayda sağlamak için gelişti.

Sağlık, perakende ve daha pek çok alanda yapay zekânın modern örneklerini yaşayarak görmekteyiz.

Yapay zekâ neden önemlidir:

1. Yapay zekâ, tekrarlayan öğrenme ve verisel keşifleri otomatikleştirir. Ancak yapay zekâ, donanım odaklı robotik otomasyondan farklıdır. Yapay zekâ, manuel görevleri otomatikleştirmek yerine sık, yüksek hacimli, bilgisayarlı görevleri güvenilir bir şekilde ve yorulmadan gerçekleştirir. Bu tür bir otomasyon için, sistemi kurmak ve doğru soruları sormak adına insan gücü hala gereklidir.
2. Yapay zekâ, hâlihazırdaki ürünlere zekâ ekler. Çoğu durumda, yapay zekâ bireysel bir uygulama olarak satılmayacaktır. Bunun yerine, hâlihazırda kullandığınız ürünler, Siri'nin yeni nesil Apple ürünlerine bir özellik olarak eklenmesi gibi, AI yetenekleriyle geliştirilecektir. Otomasyon, konuşma platformları, botlar ve akıllı makineler, güvenlik istihbaratından yatırım analizine kadar evde ve işyerinde birçok teknolojiyi iyileştirmek için büyük miktarda veriyle birleştirilebilir.
3. Yapay zekâ, verilerin programlamayı yapmasına izin vermek için aşamalı öğrenme algoritmaları aracılığıyla uyum sağlar. Yapay zekâ, verilerde yapı ve düzenlilik bulur, böylece algoritma bir beceri kazanır: Sınıflandırıcılık veya tahmincilik. Yani, algoritma nasıl satranç oynanacağını kendi kendine öğretebildiği gibi, bir sonraki ziyaretinde kişiye hangi ürünü önereceğini kendi kendine öğretebilir. Ve modeller yeni veriler geldiğinde de buna uyum sağlar. Geri yayılma, modelin, ilk yanıt tam olarak doğru olmadığına, eğitim ve eklenmiş veriler yoluyla ayarlamasını sağlayan bir yapay zekâ tekniğidir.

4. Yapay zekâ, birçok gizli katmana sahip sinir ağlarını kullanarak daha fazla ve daha derin verileri analiz eder. Beş gizli katmana sahip bir sahtekârlık tespit sistemi kurmak birkaç yıl önce neredeyse imkânsızdı. Tüm bunlar inanılmaz bir bilgisayar gücü ve büyük veriler gerektirirdi. Doğrudan veriden öğrendiklerinden, derin öğrenme modellerini eğitmek için çok sayıda veriye ihtiyacınız var. Onları ne kadar çok veriyle beslerseniz, o kadar doğru olurlar.
5. Yapay zekâ, derin sinir ağları sayesinde önceden imkânsız olan bir doğrulukla çalışıyor. Örneğin; Google aramaları ve Google fotoğraflar ile etkileşimlerinizin tümü derin öğrenmeye dayalıdır ve biz onları kullandıkça daha doğru olmaya devam ederler. Tıp alanında, derin öğrenme, görüntü sınıflandırma ve nesne tanıma gibi yapay zekâ teknikleri, artık yüksek eğitimli radyologlarla aynı doğrulukla MRI'larda kanseri bulmak için kullanılabilir.
6. Yapay zekâ, verilerden en iyi şekilde yararlanır. Algoritmalar kendi kendine öğrenirken, verinin kendisi fikri mülkiyet haline gelebilir. Cevap veride saklıdır; size sadece yapay zekâyı kullanarak onu ortaya çıkarmak düşer. Verinin rolü artık her zamankinden daha önemli olduğundan, rekabet avantajı yaratabilir rekabetçi bir sektörde en iyi veri sizdeyse, herkes benzer teknikleri uygulasa bile, her zaman en iyi veri kazanır.

Yapay zekâ (AI), makinelerin deneyimden öğrenmesini, yeni girdilere uyum sağlamasını ve insan benzeri görevleri gerçekleştirmesini mümkün kılar. Bugün duyduğunuz çoğu AI örneği, satranç oynayan bilgisayarlardan kendi kendine giden arabalara kadar derin öğrenme ve doğal dil işlemeye dayanmaktadır. Bu teknolojileri kullanarak bilgisayarlar, büyük miktarda veri işleyerek ve verilerdeki kalıpları tanıyarak belirli görevleri yerine getirecek şekilde eğitilebilir.

Kısacası yapay zekâ iki şekilde çalışıyor; **sembolik** olarak (görsel tanıma) ve **veri tabanlı** olarak (makine öğrenimi, desen tanıma vb.). Robot bilimi ve görüntü tanıma sembolik öğrenme kapsamına giriyor. İstatistiksel öğrenme ve derin öğrenme ile birlikte makine öğrenimi ise veri tabanlı bilgi-işlem kapsamına giriyor.

Bilgisayar bilimciler 40 yıldır yapay zekâ geliştiriyor; ama bugüne dek insan kadar zeki bir yazılım üretmediler. Yapay zekâ yaratıcı değil, kendi

varlığının farkında değil. Dünyanın ilk yapay zekâ uzmanlarından biri olan Judea Pearl'e göre bunun nedeni, yapay zekânın olaylar arasında sebep-sonuç ilişkisi kuramamasıdır.

Homo Sapiens Sapiens : Düşündüğü üzerine düşünen insan. Özetle zekâ kısa süreli problem çözme yeteneğiyle, akıl; uzun süreli problem çözme yetisidir.

Bu açıdan bakarsak, elimizle kovduğumuz zaman havada sekiz çizip defalarca aynı yere geri gelen ve bizi onu kovmaktan bıktırarak kanımızı emen bir sivrisinek gayet zekidir.

Akil ise işimi iyi yapmazsam işten çıkarılır ve bu da beni maddi sıkıntıya sokar gibi uzun vadeli planları düşünme yeteneğidir. Aslında ahlak, manevi inançlar, politik görüşler, sanat, bilim, edebiyat ve felsefe hep aklın alanına giriyor.

21.yüzyıl ile ivmesi artarak gelişen; bilim, sanat, teknoloji, ilim, bilişim, teknolojik buluşların önümüzdeki yıllarda insanlığı bambaşka yaşantılara savuracağını şimdiden görmekteyiz.

Önümüzdeki birkaç sene içinde "Endüstri 5.0" hayatımıza girmesiyle, bu sürecin daha da hızlanacağını ipuçları şimdiden bize vermektedir.

Buna hazırlık yaparak, bölgesel hatta küresel bir güç olacağımız aşikâr. Hem ülkesel, hem de şirketsel bağlamda; yapay zekâyâ (AI) yapılan yatırımlarla ciddi geri dönüşler alınacağı bu verilerle apaçık ortadadır.

Magic Mechanic Meetings© yazı dizisi devam edecek...

KAYNAKÇA:

1. <https://www.mckinsey.com/featured-insights/artificial-intelligence>
2. https://www.sas.com/tr_tr/insights/analytics/yapay-zeka-nedir.html
3. <https://khosann.com/yapay-zeka-nedir-ve-nasil-calisir/>
4. <https://www.mediatick.com.tr/tr/blog/yapay-zeka-nedir>

Semih ÇALAPKULU
Kuzu Grup Mekanik Grup Şefi
Makina Mühendisi
semih.calapkulu@kuzugrup.com

NFT

NFT "değiştirilemeyen token" ya da "değiştirilmesi mümkün olmayan para" olarak bilinen, günümüzde hem sanat hem de finans kollarını birbirine bağlayan bir kripto para birimidir. Herhangi bir sanat eserini dijital dünya sanat eserine dönüştüren, video, tweet, internet sayfası ve daha birçok sosyal medya görselleri, gerekli şartlar sağlandığında, blok zincirinde ticareti kolay ve doğrulanabilir NFT'lere dönüştürülmüştür.

Dijital sanat; NFT kavramının hayatımıza girişine kadar, Monet, Picasso, Dali'nin eserlerinin sahip olduğu değere sahip değildi. Bunun sebebi, bu sanatçıların eserleri benzersiz ve tektir; fakat diğer yanda dijital sanat; ürünleri kolayca çoğaltılabilen ve orijinali ayırt edilemeyen kopyalardan oluşan bir mecra. Bütün bu düzeni yıkarak gündeme gelen NFT, taklit edilemeyen ve sanat eserini tarayıp en ince ayrıntısına kadar yazılım detaylarını fark eden teknolojiyi öne sürer. NFT'yi dijital paradan farklı kılan ise her birinin farklı şekilde tasarlanıyor oluşudur, bu sayede her bir NFT özgün ve herhangi bir şey ile değiştirilemezdir. Dijital ortamda niteliklere ve değere sahip NFT'ler blok zinciri ile korunmaktadır ve her satın alınan NFT'den sadece bir tane vardır.

NFT, Ethereum ile uyumlu bir kod olan ERC-721 standardı ile oluşturulur ve ilk NFT'ler 2015 yılında çıkan Ethereum tabanlıdır. Bundan farklı olarak oluşturulmuş bir diğer standart ise ERC-1155'tir. Bu standart yeni fırsatlarla birlikte çalışabilme imkânı sunarken aynı zamanda blok zincirlerin birbiriyle uyumluluğundan gelen farklı uygulamalar arası kolay transfer özelliği sağlar.

NFT Nasıl Oluşturulur?

Dijital sertifikalar olarak da bilinen NFT'ler sanat eserlerinin yanı sıra videolar, GIF'ler fotoğraflar, ses ve diğer dosyalar şeklinde üretilebilmektedir. NFT oluşturabilmek için dijital bir cüzdana ve kripto sanatına dönüştürdüğünüz içeriğinizi yükleyebileceğiniz bir NFT pazar yerine ihtiyacınız vardır. İlgili pazar yerine yüklediğiniz içeriğinizi aynı platformda NFT'ye dönüştürebilir ve daha sonrasında bir fiyat belirleyebilirsiniz. NFT'ye değer biçilmesinde önemli olan üç ana unsur; nadirlik, kullanım alanları ve somutluktur. NFT satıldıktan sonra, satın alan kişinin yalnızca eserin ona ait olduğunun sembolü olan dijital jetonun da sahibi olur. Bu aynı herhangi bir sanat eserinin orijinalinin sahibi olmakla aynı şeydir. NFT dediğimiz kripto para da tam da bu noktada dijital sanatın özgünlüğünü koruması ve değerlendirilmesi adına vardır.

NFT satın alma ile ilgili bazı hassas noktalar ise şunlardır:

- Hangi pazar yerinden NFT alınacağı (Opensea, Mintable, Nifty Gateway, Rarible, SuperRare NFT marketlerinden bazılarıdır).
- Hangi kripto para ile alışveriş yapılacağı (genellikle NFT için en çok kullanılan para Ethereumdur)
- Hangi tür dijital cüzdana ürün saklamak daha güvenli

YAPAY GÜNEŞ

**ÇİN'İN GÜNEŞTEN 5 KAT DAHA
SICAK 1 TRİLYON DOLARLIK
"YAPAY GÜNEŞ"
FÜZYON REAKTÖRÜ**

Yazı : Sude Zeynep Şener

Gerçekleştirdiği bilimsel ve teknolojik gelişmelerle tüm dünyayı geride bırakan Çin'den şimdi de akıl almaz bir icat haberi geldi.

Geçtiğimiz mayıs ayında Çinliler tarafından üretilen "Yapay Güneş" projesi ile nükleer füzyon santrallerinde; 120 milyon santigrat derecelik plazma sıcaklığında 101 saniye ve 160 milyon santigrat derecede 20 saniye boyunca çalıştırılarak ve neredeyse güneşin 10 katı sıcaklıklara erişilerek,

projede farklı bir boyuta geçilmişti. Çin'in hayata geçirdiği ve güneşten 5 kat daha sıcak olan "Yapay Güneş" projesi, yayınlanan habere göre, 70 milyon santigrat derecede yaklaşık 20 dakika boyunca füzyon reaktörü deneyi gerçekleştirerek yeni bir dünya rekoru kırmış oldu. Güneş çekirdeğinin en sıcak bölgesi yaklaşık 15 milyon derecelik sıcaklıklara ulaşırken, dünyamız üzerinde bilim insanları sayesinde 70 ila 160 milyon dereceleri görmemiz üstün bir başarıdır. Bu başarı, bilim insanlarını neredeyse sınırsız bir temiz enerji kaynağı yaratmaya küçük ama önemli bir adım daha yaklaştırıyor.

Çin Bilimler Akademisi Plazma Fiziği Enstitüsü'nde araştırmacı olan deney lideri Gong Xianzu yaptığı açıklamada, "Son operasyon, bir füzyon reaktörünün çalıştırılmasına yönelik sağlam bir bilimsel ve deneysel temel oluşturuyor" yorumunu yaptı.

Bilim adamları, 70 yıldan fazla bir süredir nükleer füzyonun (yıldızların yandığı süreç) gücünden yararlanmaya çalışıyor. Hidrojen atomlarını aşırı yüksek basınç ve sıcaklık altında helyum yapmak için birleştirerek, ana dizi yıldızları, maddeyi ışığa ve ısıya dönüştürebilir, sera gazları veya uzun süreli radyoaktif atık üretmeden muazzam miktarda enerji üretebilir konumdalar.

Çinli bilim insanları güneşte meydana gelen füzyon reaksiyonlarını taklit ederek, tokamak, yani plazmayı aşırı ısıtma yöntemini ele alarak sınırsız temiz enerji üretimine geçiş dönemini planlamaktadırlar.

Xinhua Haber Ajansı'nın açıklamasına göre, nükleer füzyon reaktör tesisi olan Deneysel Gelişmiş Süper İletken Tokamak'ta (EAST) yardımcı ısıtma sistemini daha sıcak ve dayanıklı hale getirmek için araştırmacılar tarafından testler sürdürülmekte. Projedeki ana amaçta EAST, hidrojen izotoplarını bir plazmada kaynatmak, onları birleştirmek ve enerji açığa çıkarmak için son derece yüksek sıcaklıklardan yararlanıyor. Tesisin "Yapay Güneş"

olarak adlandırılmasının sebebi, dünyada bol miktarda bulunan ve yakıt olarak minimum atık üreten hidrojen ve döteryum gazlarını kullanarak, güneşin enerji kaynağı nükleer füzyon reaksiyonunu taklit etmesidir. Füzyon reaksiyonunun yararlarından biri ise nihai ve temiz enerjiyi üretmek adına karbon emisyonunu önlemesidir. Bu projeyi hayata geçirebilmek için 100.000'den fazla Çinli ve yabancı bilim insanı çalışmış ve proje için şu ana kadar harcanan tutar 701 Milyon Sterlin'i bulmuştur.

Çin'de, bilim insanları tarafından geliştirilen 3 büyük nükleer füzyon tesisi ve 3 adet de "Yapay Güneş" bulunmaktadır. Bunlardan biri Deneysel Gelişmiş Süper İletken Tokamak'ta (EAST), diğeri Çin'in güneybatısındaki HL-2M tokamak füzyon reaktörü ve üçüncüsü de Wuhan şehrinde yer alır.

Hefei Fiziksel Bilimler Enstitüsü Plazma Fiziği Enstitüsü Müdür Yardımcısı Song Yuntao, 2040 yılına kadar yapay güneş sayesinde enerji üretmeyi umduğunu söyledi. Projenin en komplikasyonlu kısmı ise sıcaklığı 100 milyon derecenin üzerinde tutarak uzun ve istikrarlı bir şekilde çalışmasını sağlamak. Öyle ki bahsedilen teknoloji uzun yıllar ve büyük bütçeler gerektirmektedir.

Kaynakça: <https://www.space.com/china-artificial-sun-fusion-reactor-five-times-hotter-than-the-sun>

KAMBIYO SENETLERİNDE AVAL VE AVALİN KEFALET İLE FARKLARI

TBK Aval, kambiyo senetlerine konu borcun tamamen veya kısmen, 3. bir kişi veya kambiyo senedinde imzası olan bir kişi tarafından şahsi olarak güvence altına alınmasıdır. Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 700. Maddesi'nde

[1] Poliçede bedelin ödenmesi, aval suretiyle tamamen veya kısmen teminat altına alınabilir.

Bu teminat, üçüncü bir kişi veya poliçede imzası bulunan bir kişi tarafından da verilebilir." şeklinde ifade edilmiştir.

Avalin geçerli olabilmesi için aranan şekil şartları da TTK 701. maddesinde açık bir şekilde

düzenlenmiştir. Buna göre aval şerhi;

[1] Aval şerhi, Poliçe veya alonj üzerine yazılır.

[2] Aval "aval içindir" veya bununla eş anlamlı başka bir ibareyle ifade edilir ve aval veren kişi tarafından imzalanır.

[3] Muhatabın veya düzenleyenin imzaları hariç olmak üzere, poliçenin yüzüne atılan her imza aval şerhi sayılır.

[4] Kimin için verildiği belirtilmemişse aval, düzenleyici için verilmiş sayılır."

Kanun maddesindeki açık düzenlemeden de anlaşılacağı üzere kambiyo senedi üzerinde yer alan aval şerhi ve veren kişinin imzasının varlığı avalin geçerliliği için yeterlidir. Aval şerhi kanunda belirtildiği şekilde "aval içindir" şeklinde bir ibare veya benzer nitelikte bir ibare olabileceği düzenlenmiştir. Burada en çok kafa karıştıran ibarelerden biri "kefil" ibaresidir. Belirtmek gerekir ki kambiyo senetleri üzerinde yer alan "kefil" ibaresi de aval şerhi niteliğinde olup, Türk Borçlar Kanunu'nda (TBK) yer alan kefalet şartlarına tabi değildir.

Yine kanunda düzenlendiği üzere aval şerhinin olmamasına rağmen, muhatap veya düzenleyen dışında kambiyo senedinde ön yüzünde başkaca bir imzanın bulunması da aval şerhi sayılmakta ve imza sahibini sorumluluk altına sokmaktadır. Bunun en somut örneği; ticari bir şirketi temsilen şirket kaşesi üzerine imza atan imza yetkilisinin, ayrıca kambiyo senedi üzerinde açığa başkaca bir imza atması halinde şahsen de aval olarak sorumluluk altına girebilmektedir.

Aval veren, kambiyo senedi ile kim için taahhüt altına girmiş ise aynen onun gibi sorumlu olacaktır. Aval şerhi kayıtsız şartsız olması gerekmekte olup,

herhangi bir kayıt ve şart öngörülmesi halinde yazılmamış sayılacaktır. Buna rağmen kısmi aval verilmesi mümkündür. Avalin kısmi olduğu belirtilmemiş ise de borcun tamamı için aval verildiği kabul edilmektedir.

Aval, bağımsız ve soyut bir kambiyo taahhüdü olmakla, kambiyo senedinde ki şekil noksanlığı olması durumu hariç, kambiyo senedi başkaca bir sebepten geçersiz olsa dahi avalin taahhüdü geçerliliğini koruyacak ve sorumluluğu devam edecektir. Aval veren kambiyo senedindeki borcu ödemek durumunda kalması halinde, aval verdiği kişiye ve ona karşı senet gereğince sorumlu olanlara karşı senetten doğan haklara sahip olacaktır.

TBK'da düzenlenen "Kefalet" ile TTK'da düzenlenen "Aval" kurumları birbirlerine benzer nitelikte görünseler bile oldukça farklıdır. Her iki kurum arasındaki temel farkları özetle şu şekilde belirtebiliriz;

1. Kefalet ile avalin geçerliliğe ilişkin şekil şartları farklı olup, kefaletin şekilde şartları TBK'da detaylı olarak düzenlenmiştir.
2. Aval bir kambiyo taahhüdü iken, kefalet fer'i nitelikte bir borç doğurmaktadır.

3. Aval, kambiyo senedi üzerinde yer alması gerekmekte olup, kefaletin borç senedi üzerine yazılması gerekmekte ayrı bir kâğıda da yazılabilmektedir.
4. Aval, kambiyo senedinin şekil şartına aykırılık dışında, asıl borçtan tamamen bağımsızdır. Kefalette ise asıl borç ne sebeple geçersiz olursa olsun kefalette geçersiz olacaktır.
5. Aval veren, lehine aval verdiği kişiye ait kişisel def'ileri ileri süremez, ancak kefil borçluya ait tüm def'ileri ileri sürebilmektedir.
6. Senedi ödeyen aval veren senetten doğan hakları kazanır, kefil ise borcu ödendiğinde alacaklının haklarına halef olur.

Son olarak, yukarıda belirtilen farkların dışında, TBK'nın 603. maddesinde düzenlenen;

"Kefaletin şekline, kefil olma ehliyetine ve eşin rızasına ilişkin hükümler, gerçek kişilerce, kişisel güvence verilmesine ilişkin olarak başka ad altında yapılan diğer sözleşmelere de uygulanır."

Hüküm uyarınca, aval şekilde şartlarının TTK'da düzenlenmesi sebebiyle bir tereddüt yer almasa da kefalete ilişkin eş rızasının alınması hususunun aval için uygulanıp uygulanmayacağı tereddütlere yol açmıştır. Bu doğrultuda Yargıtay tarafından İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu'nun 2017/4 E., 2018/5 K., 20.04.2018 T. sayılı kararı ile bu tereddütler sona erdirilmiş, avalin geçerliliği için eş rızasının aranması gerekmediği kesinlik kazanmıştır.

Av. Onur GEMİCİ
Birleşim Mühendislik

KURUMLAR VERGİSİ MATRAHINDAN İNDİRİLEBİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER

Kurumlar Vergisi Kanunu hükümlerine göre, sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek veya vakıfların iktisadi işletmeleri ve iş ortaklıkları konsorsiyumlar Kurumlar Vergisine tabi mükelleflerdir. Nisan ayı son gününe kadar bir önceki mali yılın beyanı yapıldığından içinde bulunduğumuz dönem itibariyle beyanda bulunacaklara hatırlatmak amacıyla indirilebilecek giderlere bir göz atalım.

Şirketler, muhasebe standartlarına göre yapılan kayıtların sonucuna göre hesaplanan kâra 'ticari kâr', vergi uygulamaları nedeniyle ticari kâra uygulanan kanunen kabul edilmeyen giderlerin ilavesi ile ticari kârdan indirim ve istisnalar uygulanmak suretiyle hesaplanan kâra 'mali kâr' der.

Dolayısıyla mali kâr, bir nevi Kurumlar Vergisine matrah teşkil etmektedir. Kurumlar vergisi beyanında indirim ve istisnalar "Zarar olsa dahi indirilecek istisna ve indirimler" ile "Kazancın bulunması halinde indirilecek istisna ve indirimler" başlıkla ikiye ayrılmıştır. Zarar olsa dahi indirilecek istisna ve indirimler; Kurumlar Vergisi mükelleflerinin döneme ait vergi matrahı olmadığında, dönemi zarar ile kapattığı hallerde o yıla ait zararı artıracak ve gelecek yıllarda da yararlanabileceği istisna ve indirimlerdir. Beyanname kod ve sırası ile;

- 306- İştirak kazançları istisnası (K.V.K.Mad.5/1-a ve K.V.K. Mad.12'den kaynaklı)
- 307- İştirak kazançları istisnası (K.V.K.Mad.5/1-a ve K.V.K. Mad.13'den kaynaklı)
- 301- İştirak kazançları (K.V.K.Mad.5/1-a ve Diğer)
- 317- Yurt dışı iştirak kazançları (K.V.K.Mad. 5/1-b)
- 318- Tam mükellef A.Ş.'lerin yurt dışı iştirak hisseleri satış kazançları (K.V.K.Mad.5/1-c)
- 319- Emisyon prim kazancı (K.V.K. Mad.5/1-ç)

- 302- Yatırım fon ve ortaklığı portföy işletmeciliği kazancı (K.V.K.Mad.5/1-d)
- 351- Taşınmaz satış kazancı istisnası (K.V.K.Mad.5/1-e)
- 352- İştirak hissesi satış kazancı istisnası (K.V.K.Mad.5/1-e)
- 353- Kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan hakları satış kazancı istisnası (KVK. Mad.5/1-e)
- 321- Bank. fin. kir. ya da fin. şir. veya TMSF'ye borçlu durumda olan kurumların taş. işt.his. ile kur. sen. ve rüçhan hakları satış kazancı (K.V.K.Mad.5/1-g)
- 322- Yurtdışı şube kazançları (K.V.K.Mad.5/1-g)
- 304- Yurtdışı inşaat onarma, montaj ve teknik hizmetlerden sağlanan kazançlar (K.V.K.Mad.5/1-h)
- 305- Eğitim öğretim kurumları ile özel kreş ve gün. bakım ile rehabilitasyon mrkz. kazançları (K.V.K.Mad.5/1-ı)
- 354- Sat-kirala-geri al işlemlerden doğan kazançlarda istisna (K.V.K.Mad.5/1-j taşınırlar için)
- 355- Sat-kirala-geri al işlemlerden doğan kazançlarda istisna (K.V.K.Mad.5/1-j taşınmazlar için)
- 356- Sat-kirala-geri al işlemlerden doğan kazançlarda istisna (K.V.K.Mad.5/1-j Diğer)
- 357- Kira sertifikası ihracı amacıyla varlık ve hakların satışından doğan kazançlarda istisna (K.V.K. Mad. 5/1-k) (Taşınırlar)
- 358- Kira sertifikası ihracı amacıyla varlık ve hakların satışından doğan kazançlarda istisna (K.V.K. Mad. 5/1-k) (Taşınmazlar)
- 359- Kira sertifikası ihracı amacıyla varlık

- ve hakların satışından doğan kazançlarda istisna
- (K.V.K. Mad. 5/1-k) (Diğer)
- 308- Serbest bölgelerde elde edilen kazançlar
- 310- Teknoloji geliştirme bölgelerinde elde edilen kazançlar
- 311- Teknoloji geliştirme bölgelerinde elde edilen kazançlar (Yönetici şirketler)
- 315- Türk uluslararası gemi siciline kayıtlı gemilerin işletilmesinden ve devrinden sağlanan kazançlar
- 323- Yabancı fon kazançlarının vergilendirilmesinde yönetici şirketlere ilişkin istisna (K.V.K. Mad. 5/A/3)
- 324- Sınai mülkiyet haklarında istisna (K.V.K. Mad. 5/B)
- 350- Diğer indirim ve istisnalar
- 361- Yurt dışı iştirak hissesi satış kazancı (7143 sayılı kanun10/13 Mad.)
- 362- Yurt dışı iştirak kazançları (7143 sayılı kanun 10/13 Mad.)
- 363- Yurt dışı şube kazançları (7143 sayılı kanun 10/13 Mad.)
- 364- Yurt dışı tasfiye kazançları (7143 sayılı kanun 10/13 Mad.)

Kazancın bulunması halinde indirilecek istisna ve indirimler

- 401- Risturnlar (K.V.K. Mad. 5/1-i)
- 409- Ar-Ge indirimi (K.V.K. Mad. 10/1-a)
- 410- Ar-Ge indirimi (5746 Sayılı Kanun Mad. 3)
- 454- Ar-Ge indirimi (5746 Sayılı Kanun Mad. 3/A)
- 455- Tasarım indirimi (5746 Sayılı Kanun Mad. 3)
- 405- Sponsorluk harcamaları(K.V.K. Mad. 10/1-b)
- 401- Bağış ve yardımlar (K.V.K. Mad. 10/1-c)
- 403- Eğitim ve sağlık tesisleri, gençlik merkezleri, gençlik ve izci kampları ile yurt inşaatlarına ilişkin bağış ve yardımlar (K.V.K. Mad. 10/1-ç)
- 417- İbadethanelere ve dini tesislere yapılan bağış ve yardımlar (K.V.K. Mad.10/1-ç)
- 404- Kültür ve turizm amaçlı bağış ve yardımlar (K.V.K. Mad. 10/1-d)
- 451- Başbakanlıkça veya Bakanlar Kurulunca başlatılan yardım kampanyalarına yapılan bağış ve yardımlar (K.V.K. Mad. 10/1-e)
- 412- Türkiye Kızılay Derneği'ne ve Türkiye Yeşilay Cemiyeti'ne yapılan nakdi bağış ve

- yardımlar
- (K.V.K. Mad. 10/1-f)
- 413- VUK 325/A'ya göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlar (K.V.K. Mad. 10/1-g)
- 414- Sağlık hizmetlerine ilişkin indirim (K.V.K. Mad. 10/1-ğ)
- 415- Eğitim hizmetlerine ilişkin indirim (K.V.K. Mad. 10/1-ğ)
- 416- Diğer hizmetlere ilişkin indirim (K.V.K. Mad. 10/1-ğ)
- 452- 5378 Sayılı engelliler hakkında kanuna göre kurulan korumalı işyeri indirimi
- (K.V.K. Mad. 10/1-h)
- 419- Kapadokya Alanı Başkanlığına yapılan bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamaları,
- 406- Yatırım indirimi istisnası
- 453- Nakdi sermaye artışından kaynaklanan faiz indirimi (K.V.K. Mad. 10/1-l)
- 456- Tekno girişim sermaye desteği indirimi (5746 Sayılı Kanun Mad. 3/5)
- 457- Tekno kent sermaye desteği indirimi (4691 Sayılı Kanun Geçici Madde 4)
- 450- Diğer indirimler.

Kazancın bulunması halinde indirilecek istisna ve indirimler tablosunda, ticari kazancın olması halinde bu indirimlerden faydalanır. Ticari kazanç yoksa bu indirim ve istisnalardan faydalanılamaz.

Fahri KÖSE
S.M.Mali Müşavir
Birleşim Mühendislik
www.fahrikose.com

Yazı: **Serkan OCAK**, Gazeteci

SAMİMİYETİ, CANLANDIRDIĞI KARAKTERLERE YANSIYAN BİR OYUNCU **SALİH BADEMCI**

Oyuncu Salih Bademci birçok sinema eleştirmenine göre 2021 ve 2022'nin en iyi erkek oyuncularından. Nedeni ise Netflix'te yayınlanan 'Kulüp' dizisindeki performansı. Hatta bazı otoritelere göre Kulüp, Türkiye tarihinde çekilmiş en iyi dizilerden biri.

Bademci ile Bostancı'da bir restoranda buluştuk. Kamuoyunda iyi bir oyuncu olarak tanınmasının yanı sıra iyi bir de aile babası. Röportaja da eşi İmer Özgün ve kızı İklim'le birlikte geldi. Ben de eşimle birlikte gittim söyleşiye. Normal röportajlardan çok farklı oldu. Samimi sohbetin ardından ailecek oturup yemek de yedik. Hikâyenin bu kısmını şu yüzden anlatıyorum:

Bademci aslında son 15 yıldır gündemimizde olan, iyi eğitilmiş, konservatuvanlı, son dönemde de oldukça popüler bir sanatçı. Ancak tanışsanız ne kadar mütevazı bir insan olduğunu da görürsünüz. Ben gördüm. 'Oyuncu egosundan zerre iz yoktu. Onun bu samimiyeti yaptığı işlere de haliyle yansıyor. O kabul etmese de şimdiden Türk sinema tarihinin jö nleri arasında. 2007'deki Barda filminin ardından, Elveda Rumeli, Öyle Bir Geçer Zaman ki, Yalancı, Kiralık Aşk, İstanbullu Gelin gibi pek çok yapımda da adı vardı. Bundan sonra adını sıkça duyacağımızdan eminim.

Salih Bademci ile mesleki kariyerini, Kulüp'teki performansını, Türk dizilerinin dünyadaki başarısını, kadına şiddeti konuştuk.

Kulüp' çok ses getirdi. Senaryoyu ilk elinize aldığınızda 'çok ses getirecek' dediniz mi?

Dedim. Kendim okuduğumda da özlediğim bir şeyi okuduğumu fark ettim. Özlediğim bir sıcaklık olduğunu fark ettim senaryonun içinde. O 1950'lerin tüm dünya genelinde ve Türkiye'de de aynı şekilde o renkli dünyanın, nasıl yansıtıldığını hissettim. O yüzden senaryoyu aldığım da insanların, izleyecek olanların da benimle aynı duyguları paylaşacaklarına emindim aslında.

Neydi o sıcaklık? Dönem olması mı?

Dönem olması. Hani hep şey vardır ya bizim kültür mozaiği Türkiye için tanımladığımız, onu çok iyi yansıtan çok güzel bir işti. Onu çok iyi veriyordu. O dönem ruhunu çok iyi veriyordu. O dönem dünyasını çok güzel yansıtıyordu. O eski İstanbul dediğimiz, o eski Beyoğlu dediğimiz yaşamı çok iyi yansıtıyordu. İnsanların özlediği, beklediği, görmek istediği bir işti.

Türkiye'de çok fazla dönem filmi, dönem dizisi yapıldı. Ancak bu kadar oyuncu ve de senaryo gücü yoktu. Acaba bu Netflix'in farkı mı?

Yok hayır. Burada aslında proje tasarımı, yönetmenler, kast, sanat ekibi, ışık ekibi, görüntü ekibi, müzik tek tek ayrı ayrı çok işi seçilmiş iyi bir araya getirilmiş şeyler. Bunun gibi televizyonda da

karşılık bulduğumuz işler oldu. Bu da onlardan bir tanesiydi.

Dijital dünya artık insanın daha kolay ulaştığı, dana kısa sürede bir şey izlediği ya da daha böyle altı bölüm, 10 bölüm bir şey izlediği bir dünya olduğu için bunun artısını yaşadığı bu iş.

Ulusal kanallarla Netflix arasında ne gibi farklar var?

Çalışma saatlerinin daha kısa olması, öte yandan daha hazır bir işin oluyor olması, yani her hafta yazılan bir iş değil, zaten başı sonu belli olan bir işin elinizde olması, bütün bölümlerin birden çekip elinizde olması, sonuçta o reyting kaygılarına çok fazla düşülmemiş oluyorsunuz çünkü çekmiş oluyorsunuz. Bunlar tabii çok rahatlatıcı. Ulusal kanalda bir iş yaparken reyting alan konuya doğru dümen kırmak diye bir şey vardır. Oraya doğru gider. Bu aslında oyuncuyu da senaristi de demotive eden bir şeydir. Böyle bir şeyle karşılaşmıyorsunuz. Çünkü başı sonu belli bir süreç.

Selim, biz izleyenlerin gözünde zor bir karakterdi, farklı bir karakterdi. Asıl sizce nasıl bir karakterdi?

Selim çok hayalperest bir kere. Herkesin gördüğünden çok daha fazlasını gören bir adam. Arzulayan bir adam. Duygu olarak da görsel olarak da. Bir adım sonrasını hedefleyen bir adam. Bunun için riskler almaktan çekinmeyen bir adam. İnsanları kırmaktan da çekinmeyen bir adam. Risk alıyor. Korkaklığından da korkmayan bir herif. Yapamayacağını hissettiğinde kaçıp eve kapanabiliyor. Sanatçı deliliğini çok iyi taşıyor.

Böyle bir role nasıl hazırlandınız?

Hayal kurmayı çok seven biriyim. Oynadığım rolün müziğini bulmayı çok severim. O rolü playlist yaparım. Hangisi olursa olsun bir playlisti vardır ve o rolün bir yandan arkasında çalan müziktir, yani soundtrackidir, kendi arkasındaki fon müziğidir. Kendi dinlediğini düşündüğüm müzikleri de eklerim. Karakterini, zevklerini oluşturmaya çalışırım. Dış görünüş oluşturmaya çalışırım. Beni çok destekler bu. Selim'de işime yarayan en iyi taraflardan biri o oldu. Kıvrıcık saç kullandım, sıfır sakal. Gözlük kullandım. Kostüm zaten çok destek-

liyor, dönem kostümü. Tavır, dil, konuşma üslubu. Bu plastipler bana çok katkı sağladı. Selim'in artısı o oldu, daha fazla değişikliğe gidebildim kendimle alakalı.

Biraz senin hayallerinde de sanırım böyle bir karakter varmış...

Bunlar benim Salih olarak tüm karakterlerime koyduğum şeyler. Selim zaten müzik dünyasında, şov dünyasında olmayı arzulayan bir adam. Çok yüksek bir yaratıcı zekâsı var. Sadece bunun keşfedilmesini istiyor bir an önce. Çünkü şunun farkında, o döneme kadar süregelmiş dönemin eğlence anlayışının insanlara yetmeyeceğinin ya da insanların bunun çok daha fazlasını hak ettiğini düşünüyor. O yüzden de kendini bir an önce var etme çabasında olan bir adam. O yüzden de çok kolay pes etmiyorum.

Hepimiz çok beğendik peki, bu kadar olumlu tepki bekliyor muydun?

Ben açıkçası çok şaşırımdım. Yani iş özelinde bekliyordum ama Selim özelinde bu kadarını bekliyor muydum, hayır. Biraz utandım. Acaba ben mi bir şeyi gözden kaçıyorum, iyi mi olmuş falan diye soruyordum.

Çünkü ben kendimi o kadar da rahat izleyen bir adam değilim. O renkten, o tipten, öyle görüldüğünü düşünüyordum. O işin atmosferi içinde bence bunun çok büyük bir payı var. Selim orada görmeyi isteyeceğimiz çok özel bir insan.

Devamı gelecek mi? İkinci sezonu olacak mı? Henüz bize ulaşan öyle bir bilgi yok.

Sefarad Yahudileri... Onların o dönem çektikleri... Kişisel olarak ne düşünüyorsun?

Şunu düşünüyorum gerçekten, o dönem politikasının zarar verdiği hayatlar var. Bitirdiği hayatlar var. Bugün aslında o günkü tutumun, şimdi günümüzden baktığımızda gerçekten erittiği, yok olma noktasına getirdiği bir kültür var. Bu sadece Sefarad Yahudileri ile alakalı bir durum değil. Bu aynı zamanda Rumlarla da alakalı, ne bileyim Süryanilerle de alakalı... Artık o kadar azalmaya başladı ki o mozağin içindeki renklilik. Biraz üzüyor. Üzüntü veriyor bana.

Filmin dışında da böyle bir konunun odak olmasında bir katkının olmasının noktasında ne düşünüyorsunuz? İyi ki yapmışım diyor musunuz?

Evet. Tabii ki diyorum. Ama insanlar bunu sanki Türkiye'de ilk defa yapılmış gibi tepki gösteriyor. Bununla ilgili yapılan filmler vardı daha önce varlık vergisini işleyen.

Salkım Hanım'ın Taneleri'ydi sanırım...

Evet. 1998 yapımıydı galiba. O zaman 14 yaşındaydım. Tarihle ilgili biriydim ama varlık vergisini okumaya gelememişim daha. Çok yakın Türkiye tarihi okutulmuyor bize.

Türkiye Yahudilerinden nasıl bir tepki aldınız?

İnternette, sosyal medyada, onların yayınlarında çok sevildiğine dair yazılar okudum. Düşünceler okudum, teşekkürler aldık iş genelinde. O anlamda mutluyum.

Türk dizileri yurt dışında inanılmaz bir marka oldu. Ne düşünüyorsunuz?

Ben de inanılmaz bir şaşkınlık yaşıyorum. Evet, çok kaliteli yapımların çıktığını görüyorum. Bunların ama ihraç edildiğini, ama remake'lerinin yapıldığını görüyorum. 'İstanbullu Gelin' 'Beyrutlu Gelin' remake'i oldu.

Ama bu işlerin daha sabun köpüğü gibi görünen, pek de beğenmediğim işlerin yurt dışında çok beğeniyle karışılmasını pek de anlamıyorum.

Türkiye'de her gün kadına yönelik şiddet artıyor. Bu konuda neler söylemek istersiniz?

Artık ben bunlarla ilgili konuştuğum zaman rahat-

sız hissediyorum. Çünkü hep birbirimizi eyliyormuşuz gibi, birbirimize anlatıp içimizi boşaltıyormuşuz gibime geliyor. Eğer bu konuyla ilgili bir gün konuşmak istersem gerçekten bir eylem planımın olmasını isterim. Bunu açıklamak isterim. Bununla ilgili öfkemi boşaltmak istemiyorum. Bu nedenle Twitter'da da bir şey yazmaktan imtina ediyorum. Çünkü kendini sağıtacak gibi geliyor. Bu konu kendini sağıtacağın bir konu değil. Çalışan kurumlara gidip destek olabilirsiniz. Onlarla birlikte proje üretebilirsin, bir şeyler yapabilirsin. O kadar ayyuka çıktı ki. Tabii ki bir şeyler yapılıyor ancak yetmiyor. Yetmiyor...

Bu güzel sohbet için çok teşekkür ediyor başarılarınızın devamını diliyoruz. Ben teşekkür ederim.

DW Türkçe'den alınmıştır.

Salih BADEMCI

Serkan OCAK

BİR JAPON HARİKASI PİRİNÇ SANATI

Yazı: Sude Zeynep ŞENER

M.Ö. 10 binli yıllardan günümüze kadar gelmiş Japon sanatı çok geniş bir yelpazeye yayılmış çeşitli sanat stillerini kapsamaktadır. Japon sanatı eski çanak çömlek, heykel, mürekkeple boyama ve ipek ve kâğıt üzerine kaligrafi, Ukiyo-e tablolar ve tahta baskılar, seramik, origami ve daha yakın zamanda manga ve anime dâhil olmak üzere çok çeşitli sanat stillerini ve medyayı kapsar. Bunların yanında tüm dünyanın ve en çok da turistlerin dikkatini çeken pirinç tarlalarına üç boyutlu devasa resimler çizerek son döneme damgasını vurmuşlardır.

Japonya'nın kuzeyinde bulunan Aomori kasabesindeki Inakadate köyünde çeltik tarlalarına her yıl farklı eserler resmediliyor. Zeminden bakıldığında oldukça normal görünen yeşil çeltik tarlalarının uzunlamasına büyümüş olduğunu görüyorsunuz fakat yukarıdan bakıldığında bir Van Gogh tablosu, Mona Lisa ya da eski Japon kültürüne ait görsellerle karşılaşıyorsunuz.

Japonların pirinç tarlalarına yaptıkları bu resim sanatının adı Tambo olarak geçmektedir.

Tambo Āto pirinç çeltik sanatı, Sengoku döneminden bir komutan olan Naoe Kanetsugu'nun pirinç tarlasında tasviri ve insanların çeltik tarlasında görüntüler oluşturmak için çeşitli tür ve renklerde pirinç ektiği Japonya'da ortaya çıkan bir sanat biçimidir.

Inakadate köyünde yaşayan nüfus 8 bin civarında olsa bile; bu eserleri görmeye gelen turistlerle beraber dönemsel olarak nüfus yarım milyona yakın artış göstermektedir.

Yaklaşık 2 bin yıldır bu tarlalarda pirinç eken köylülere, ilk defa 1992 yılında resmi yönetim tarafından pirinç resim sanatı tavsiye edilmiş fakat başlarda bu kadar ilgi görmemiştir.

Bu sanatın nasıl ortaya çıkarıldığına gelirse; ilk olarak yapılacak resim belirlenir, ekim ayı ile nisan ayı arasında pirinç hasadı gerçekleştirilirken resim planlaması yapılır, daha sonrasında da çeltikler ekilerek sanatın ortaya çıkması beklenir.

En büyük destekçilerden biri ise köy okulunun resim öğretmeni Atsushi Yamamoto. Yamamoto önce bilgisayar çizimi ile tasarımı yaptıktan sonra efekt işleri ile çıkarılacak tasarımı düzenliyor. Böylece ortaya oran ve yerleşim olarak güzel ve realistik eserler ortaya çıkıyor. Nisan ayından sonra ekilen çeltik fideleri yaklaşık 6 ay boyunca büyütülüyor. Bu çeşitli eserlerin ortaya çıkabilmesi için 12 çeltik türü ve 7 farklı renk kullanılabilenekte.

Her sanat eseri gibi Japon kültürünü çok güzel yansıtan bu sanat eserlerini ziyaret etmenin en güzel dönemi çentiklerin olgunlaştığı ağustos ayıdır. Tüm bu eserlerin tamamını görebilmek adına, köy ofisine 22 metre yüksekliğinde bir kule inşa edildi. Günümüzde Japonya'da bu eserlere doya doya bakabileceğimiz 100 farklı pirinç tarlası bulunmaktadır. İlk yıl sadece 100 kişinin gelip gördüğü tablolar günümüzde yarım milyon sanatsever turistle buluşmaktadır. O günden bu yana köyde 80 yeni otel ve konukevi yapılmıştır. Aynı zamanda turistler köye tren yoluyla ulaştırılmaktadırlar. Sanat yoluyla birçok turiste ev sahipliği yapan ve tüm dünyanın da dikkatini çeken Tambo sanatının Japonya'ya ekonomik olarak çok fazla katkısı vardır.

GEÇMİŞ ZAMANI

DURDURANLAR

Abdullah Biraderler'in Galata Kulesinden çektiği panoramik İstanbul fotoğrafı

Fotoğraf makinasının icat edilmesinden sadece birkaç sene sonra İstanbul kadralların en sevdiği şehirlerden biri oldu. Bu sayede hem Osmanlı'nın son dönemi hem de erken Cumhuriyet yılları eşsiz karelerle ölümsüzleşti. Abdullah Biraderler, Pascal Sebah ve Selahattin Giz gibi fotoğrafçılarsa yüz elli yıllık görsel hafızamızın yaratıcısı oldular.

Herhangi bir anı sabitleyip ona tekrar tekrar bakabilmek fikri imkânsız olarak görülüyordu. Bu işi sadece ressamlar yapabiliyordu. Daha fazlasını tahayyül etmek çılgıncaydı. Ama 1838 yılından bütün ön kabuller alt üst oldu. Paris'ten yayılan bir haber tüm dünyada şaşkınlıkla karşılanmıştı. Louis Jacques M. N. P. J. D. isimli bir kimyager buluşunu Fransız Bilimler Akademisi'nde tanıttı. Artık istenilen görüntünün bir kopyası ellerde tutabiliyordu! Kâşifinin soyadıyla anılan ve Daguerreyotip denilen yöntem kimyasal bir mucizeydi. Daguerre, ince bakır plakaların iyot buharına tutulduğunda bir ayna sırtı gibi ışığa duyarlı hale geldiğini fark etmişti. Ardından kâşifimiz

bu metal plakaya yansıyan görüntünün nasıl sabitleneceği üzerine kafa yordu. Görüntünün ahşap bir kutu içindeki plakaya en az 10 dakika yansımalarını beklemek gerekiyordu. Sonra bakır plaka 60 derece civa buharında bekletiliyordu. Böylece elde edilen görüntü netleşiyordu. Ama işlem burada bitmiyor, görüntünün kalıcı hale gelmesi için de sülfür banyosu gerekiyordu. Ortaya çıkan şey eşsiz bir eserdir. Adına antik Yunanca fotos (ışık) ve grafein (yazmak/çizmek) kelimelerinden türetilen "fotoğraf" ismi verildi. Daguerreyotip yöntemi ile elde edilen görüntünün negatifi yoktu, çoğaltılamıyordu ve kâğıda basılamıyordu. Cam çerçeve arasına yerleştirilmiş bakır plakalarda doğdu fotoğraf.

Daguerre, tam bir zanaat ustalığı isteyen kimyasal bir süreç sonucunda yapılamaz denileni yapmıştı.

O günlerde (28 Ekim 1839) Osmanlı Devleti'nin ilk resmi gazetesi olan Takvîm-i Vekâyî okuyucularına şöyle bir haber geçti:

“Avrupa’da yayımlanan bazı gazetelerden alınan haberin tercümesidir: Herkesin bildiği gibi son yıllarda buharlı makineler fabrikalarda ray üzerinde gidebilir hale geldi. Bu sıralarda bir adam düşüncelerini dikkatle bir noktada toplamıştı, iş acayip bir sanata yönelmiş, sonunda cilveli bir ayna ortaya çıkmış. Fransalı Daguerre adlı marifet sahibi, öğrendiği değişik sanat fenninin usulleri ile güneş ışığını yankı yaptırıp, nesnelerin hatlarını çıkarmış ve bu acayip sanatın oluşmasına gizli ve açık olarak 20 senesini vermiştir. Nihayet sonuca gelmiş ve bu olay herkesin beğenisini kazanmıştır.”

Tarihin garip bir cilvesi olarak Avrupa’da

kullanılmaya başlanan ilk trenlerin haberleriyle fotoğraf makinasının icadı aynı haberde buluşmuştu. Modern dünya, belki de o an başlamıştı...

Fotoğraf pahalı ve zahmetli bir buluş olsa da inanılmaz bir hızla tüm dünyaya yayıldı. Birkaç sene içinde her ülkeden seçkin şahsiyetler evlerindeki duvarlara Daguerre tip fotoğraflarını asmışlardı bile. İnsanlığın belki de en çok ilgisini çeken buluş olmuştur fotoğraf. Önceleri fotoğrafın sadece portre ressamlarının işini elinden alacak bir keşif olduğu düşünülüyordu. Ama zaman ilerledikçe fotoğrafın olanakları daha iyi anlaşıldı. 1850’li yıllara gelindiğinde Pera bölgesinde ilk fotoğraf stüdyoları açılmaya başlamıştı bile. Bu kişiler hem birer sanatçı hem de birer girişimciydiler. Artık İstanbul’da fotoğraf çekirmek için Beyoğlu’na çıkılır olmuştur. O yıllarda patlak veren Kırım Savaşı fotoğrafı çekilen ilk savaş olarak kayıtlara geçti. İnsanlar ilk defa evlerinden uzakta seyreden kanlı bir savaşın gerçek görüntülerini

Pascal Sebah'tan tüm canlılığıyla İstanbul'da bir kahvehane

Selahattin Giz'in objektifinden MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Atatürk'ün denizde gençlerle çekilen fotoğrafını da Selahattin Giz çekmişti

görüyorlardı. Kâğıda da basılabilen fotoğraf kareleriyle birlikte maliyetler iyice ucuzladı ve bu yeni icat halk yığınları tarafından da erişilebilir oldu.

ABDULLAH BİRADERLER

Beyoğlu Tünel bölgesinde iki kardeşin ortak olarak 1858 yılında açtığı fotoğraf stüdyosunun adı Abdullah Freres idi. Abdullah Biraderler

olarak anılan stüdyo ilk başlarda Beyoğlu’nda açılan onlarca fotoğrafçıdan biri olarak görüldü. Ama Abdullah Biraderler zaman içerisinde saray fotoğrafçılığına kadar yükselecek ve günümüze sayısız albüm bırakarak tarihe geçeceklerdi.

Abdullah Biraderler fotoğraf sanatını bir kimyacıdan öğrenmişlerdi. Kevork ve Viçen Abdullah Paris ve Viyana gibi şehirlere gidip fotoğrafçılık konusunda kendilerini geliştirdiler ve son teknoloji ekipmanlarla birlikte Pera’ya geri döndüler. Ve böylece tam 40 yıl boyunca deklanşöre basıp kendi çağlarına tanıklık ettiler.

Osırada Osmanlı tahtında oturan Abdülmecid de bu yeniliğe ilgisiz kalamadı ve fotoğrafı çekilen ilk padişah olarak tarihe geçti. Batılılaşma yanlılığıyla bilinen Sultan, Abdullah Biraderlere poz verirken önyargıları dinlememiş zamanının bir gereği olarak fotoğraf çekilmeyi kabul

Abdullah Biraderler'in objektifinden Galata Kulesi

İkinci Dünya

etmişti. Osmanlı sultanlarının poz verme sırasında fotoğrafçıların en çok dillendirdiği cümlelerin "Biraz tebessüm buyurmaz mısınız efendim?" olduğu rivayet edilir. Padişahların fotoğraflarına bakıldığında bu isteğin her zaman geri çevrildiği net bir şekilde görülür!

Padişahların cuma selamlığı, yabancı devlet ricalinin ziyaretleri gibi tarihsel olaylardan Cibali Tütün Fabrikası'nda çalışan kadın işçilere ve sokakların günlük akışına kadar her konuda fotoğraf çeken Abdullah Biraderler'in ünü yabancı ülkelere kadar yayılır. New York Times gazetesi Abdullah Biraderler'in fotoğraflarını sıklıkla basar.

Sultan Abdülhamit'in hazırlattığı Yıldız Albümleri Osmanlı fotoğrafçılığının en geniş koleksiyonudur. Sultan fotoğrafa meraklıydı ve kendisi için 900 albüm ve 40 bin fotoğraftan oluşan devasa bir seri hazırlattı. Osmanlı İmparatorluğu'nun dörtbir köşesinden sahneler içeriyordu Yıldız Albümleri. Hicaz demiryolu çalışmalarından Kâğıthane gezintilerine kadar geniş bir yelpazeyi kapsıyordu koleksiyon ve

Abdullah Biraderler ismine bu albümlerde sık sık rastlanmaktaydı.

PASCAL SEBAH

Takvimler 1860 yılını gösterdiğinde Pascal Sebah kendi fotoğrafçısını Pera'da açmıştı. Tıpkı Abdullah Biraderler gibi Sebah da Osmanlı dönemi fotoğrafçılığına damga vuran isimlerden biri oldu. Bu iki stüdyo arasında her zaman tatlı bir rekabet yaşanmaktaydı. 1870 Büyük Beyoğlu Yangını'nda birçok fotoğraf stüdyosu koleksiyonlarıyla beraber tamamen kül oldu. Pascal Sebah da ilerleyen yıllarda fotoğraf dükkânını Rus Elçiliği'ne yakın bir yere taşıdı. Sonraki kuşaklar da baba mesleğine devam ettiği için Beyoğlu'nda Foto Sebah markası 1950'lere kadar yaşamıştır.

19. yüzyıl fotoğraf stüdyolarında poz verenler için çeşitli kurgu sahneler de hazırlanmaktaydı. Bu iş için onlarca dekor kullanılıyordu. Şarka özgü bir divan üzerinde oturup nargile içilebiliyor ya da batı tarzı bir kitaplığın önüne geçilerek poz verilebiliyordu. Böylesi teatral sahnelere oldukça rağbet vardı. Hatta özenle üretilmiş bu tarz pozların sahibinden başkalarının da ilgisini çekeceği fark edilmişti. Binlerce basılıp satışa sunulan kartpostallar dönemi böylece başlamış oldu. Sebah da İstanbul kartpostalları konusunda oldukça iddialıydı.

Selahattin Giz'in objektifinden günlük hayat

Osman Hamdi Bey'in 1873 yılında Viyana Evrensel Sergisi'nde teşhir edilmek üzere büyük boy bir etnokültürel kitap hazırlamak fikri vardı. Bu çalışmada Osmanlı İmparatorluğu'nun onlarca etnik yapısının kıyafetleri gösterilecekti. Elbise-i Osmaniye: 1873 Yılında Türkiye'de Halk Giysileri

Pascal Sebah ve Osman Hamdi tarafından hazırlanan Osmanlı kıyafetlerini anlatan kitabın İstanbul sayfasından

taşıyacak bu kitabın hazırlıkları aylarca sürdü. Önce İmparatorluğun dört bir tarafındaki yerel idarecilerle yazışmalar gerçekleştirildi. Hepsinden İstanbul'a yerel kıyafetlerden örnekler göndermesi istendi. Osman Hamdi eline geçirdiği kıyafetleri eşine, dostuna, modellere giydirip doğru Pascal Sebah'ın stüdyosuna götürdü. Çekilen fotoğraflar eşsiz birer kültürel hazineydi. Elbise-i Osmaniye hâlâ bile birçok araştırmacı için temel başvuru kaynağıdır. Osman Hamdi'nin tablolarında görülen kostümlerin de sırrı aslında bu kitaptır!

SELAHATTİN GİZ

Cumhuriyet yeni bir insan demektir. Başka türlü giyinen başka türlü sosyalleşen yepyeni bir insan... İstanbul için de Cumhuriyet yeni bir hâl demektir. Şehir biraz yoksunlaşmıştı ama hâlâ çok güzeldi. Payitaht olma özelliğini kaybeden İstanbul, devlet ricalini Ankara'ya kaptırmış, epeyce sakinleşmişti. O yıllarda Cumhuriyetin yeni insanı ve de yeni şehirleri birçok fotoğrafçının kadrajına girdi. Ama erken Cumhuriyet dönemini fotoğraflayanlar arasından bir isim her daim öne çıkmaktaydı: Selahattin Giz.

1914 yılında Selanik'te doğan Selahattin Giz öğrenimine İstanbul'da Galatasaray Lisesi'nde devam etti. O yıllarda eline aldığı fotoğraf makinesini bir daha hiç bırakmadı. Önceki

fotoğrafçılardan farklı olarak bir stüdyoya bağlı değildi; gazeteler adına çalışmaktaydı. Kendi deyişle "Sefilden safire kadar her türlü insan ve olayı" görüntüledi.

Ara sokakların fotoğrafçısıydı o. Yağışlı bir günde köprüde yürüyen insanların, müşteri bekleyen dolmuş şoförlerinin, akşamcılarının, simitçilerin, denize girenlerin, dans edenlerin, okula gidenlerin... Teatral sahneler hiç yoktur Selahattin Giz'in fotoğraflarında. Hayat her zaman doğal akışıyla ilerler. Ve fotoğrafa bakanlar kendilerini o anın içinde hissederek. İstanbul'u, yeni insanı ve Cumhuriyet'i Selahattin Giz'den görmek eşsiz bir deneyimdir.

Ve tabii tüm fotoğrafçıların fikir birliği ettiği, gelmiş geçmiş "pozu en kuvvetli" lider olan Mustafa Kemal vardır Selahattin Giz'in karelerinde.

Atatürk zeybek oynar, Florya'dan denize girer, tren camından dışarıya bakar... Denilebilir ki insan Atatürk'ü en iyi yansıtan fotoğrafçıdır Giz. O günlere dair anılarını aktarırken de marifetin, karşısındaki eşsiz insanda olduğunu söylemiştir: "Atatürk'ün fotoğrafını çekerken çok heyecanlıydık. Fakat karşısına geçtiğimiz vakit o kadar güzel poz verirdi ki heyecanımız farkına varmadan geçerdi. O güzel fotoğraflar bizim maharetimizden ziyade kendilerinin çok güzel poz vermesinden ileri geliyordu."

Emre CANER
Yazar

ÇOCUKLARDA TEMEL ALIŞKANLIKLAR KAZANDIRMAK

Anne babalar olarak hepimiz çocuklarımıza doğru alışkanlıklar kazandırmak için çabalarız. Biliriz ki “alışkanlıklar” yaşamın ilk yıllarında temeli atılarak ve tekrarlanarak, kazanılmış davranışlara dönüşür. Alışkanlıklar bir kere yerleşti mi anne baba olarak çocuklarımıza emirler yağdırmak zorunda kalmayız. Bu nedenlerle özellikle küçük yaş gruplarında hangi alışkanlıkları, nasıl kazandıracağımızı sizlerle paylaşmayı amaçlıyoruz.

En genel anlamda alışkanlık, bir konu ya da nesneyle sürekli ilgi ve bağlantı kurmaktır. Bu ilgi ve bağlantı, insanı dünyaya ve yaşama bağlar, insanın yaşamına anlam katar. Neden bu alışkanlıklara ihtiyaç duyarız? Çünkü alışkanlıklarımız yaşamımıza anlam kattığı gibi bizlere de kolaylık sağlar, bu alışkanlıklarla kendimizi daha güvende hissederiz.

Çocuklarımıza en temelde kazandırdığımız ve çok basit olduğunu düşündüğümüz alışkanlıkların uzun vadedeki hedefleri, onların, yapılması gereken işlere yoğunlaşmalarına, sorumluluk almalarına, bunun sonucunda başarılı olmalarına katkı sağlamaktır. Çocuklarımıza doğru alışkanlıklar kazandıracığımız en önemli yıllar yaşamın ilk yıllarıdır. Kazandırılan doğru davranışlar çocuğun yaşama ve karşılaştığı yeniliklere uyumunu kolaylaştıracaktır.

Anne babalar olarak çocuklarımıza kazandırmak istediğimiz en temel alışkanlıklar, öz bakım becerileri (diş fırçalama, el-yüz yıkama gibi temizlik alışkanlıkları), uyku saati, yemek saati ve düzen alışkanlığıdır. Çocuğumuza temel bir alışkanlık kazandırırken ya da kazanmış olduğu olumsuz bir

alışkanlığı değiştirirken temelde izleyeceğimiz yollar benzerdir.

OLUMLU BECERİLERİ KAZANDIRMA YOLLARI

1. Beklentinizi Çocuğunuzla Paylaşmak

Bir alışkanlığı kazandırabilmek için öncelikle çocuğunuzdan ondan ne beklediğinizi anlatın. Beklentilerinizi ifade ederken en uygun zamanı seçin. Çocuğunuzla yaşadığınız bir çatışmanın ardından, uykuluyken, karnı acıkışken ya da sinirliken beklentinizi ifade etmeniz uygun olmayacaktır. Bunun yerine ailedeki herkes için uygun olan zamanda bir "aile toplantısı" yaparak beklentilerinizi paylaşmak, beklentilerin karşılanma olasılığını arttıracaktır.

Beklentilerinizi paylaşırken açık ve net mesajlar vermelisiniz. En önemlisi onun sıkılacağı kadar uzun konuşmalar yapmaktan kaçınmalısınız. Ayrıca çocuğunuzun kazandırmayı düşündüğünüz

alışkanlığın çocuğun yaş ve gelişim düzeyine uygunluğu çok önemlidir. Çocuğunuzun ondan beklediğiniz davranışı gösterebileceğinden emin olmalısınız. Kısacası o davranışı yapabileceği konusunda gerçekçi olmalısınız.

2. Takip Etme

Beklentilerinizi ortaya koyduktan sonra bunların ne kadar karşılandığını takip etmeniz uygun olacaktır. Davranışları takip etmeniz bu konuya verdiğiniz önemi gösterir. Sizin takip etmeniz çocuğunuzun davranışı gösterme olasılığını arttıracaktır.

Bir alışkanlığın kazanılmasında, anne babanın o davranışı göstererek çocuğa model olması, davranışın kazanılmasını hızlandırır. Örneğin çocuğunuza her akşam yatmadan önce dişlerini fırçalamasını söylüyor; ancak bunu siz uygulamıyorsanız çocuğun bu davranışı kazanması çok daha güç olacaktır.

Çocuğunuzun takip ederken istenen davranışı gösterdiğinde uygun cümlelerle onu pekiştirmek motivasyonunu arttıracaktır. Örneğin "Okuldan gelir gelmez elini yüzünü yıkaman beni çok mutlu etti..." gibi

3. Geri Bildirim Verme

Bir alışkanlığı çocuğunuza kazandırırken beklentilerinizin ne ölçüde karşılandığını çocuğunuzla

paylaşın. Bu paylaşım sırasında kullandığınız dil pozitif ve çocuğu motive edici nitelikte olmalıdır. Örneğin " Sabahları dişlerini fırçalama konusunda çok çaba harcadığını ve başarılı olduğunu görüyorum; okuldan gelince ellerini yıkamak konusunda biraz daha özenli davranırsan süper olacak." gibi.

Aşağıda ileriki dönemlerde okul başarısını da çok etkileyen, çocuğunuza kazandırmak isteyeceğinizi düşündüğümüz bir alışkanlık örneğini ve bunu nasıl kazandırabileceğinizi sizlerle paylaşıyoruz.

DÜZEN ALIŞKANLIĞI

Çocuklardaki tutum ve davranışlar aslında aile yaşantısının bir yansımasıdır. 5-8 yaş arası çocuklarla yapılan araştırmalarda genellikle çocukların ailedeki huzursuzluğu, okul ya da başka ortamlarda huzursuzluk ve hırçınlık olarak, çatışma ve şiddetli saldırganlık olarak, hiçbir sorumluluk verilmemesini, sorumsuzluk ve düzensizlik olarak yansıttıkları görülmüştür. Araştırma sonuçlarının da gösterdiği gibi çocuklara kazandırılacak davranışlarda temel faktör AİLE' dir.

Bu sebeplerle, bu yaş grubundaki çocuklara düzen alışkanlığını kazandırabilmek için anne babalar olarak okul ve iş dışındaki zamanları önceden planlamalı ve mümkün olduğu kadar bu planlara uymalısınız. Çocuğunuzla birlikte yapılması

gerekenler listesi oluşturabilirsiniz; örneğin "okula gitmeden yapılması gerekenler-okuldan gelince yapılması gerekenler ve yatmadan önce yapılması gerekenler" diye 3 ayrı listeyi onunla birlikte oluşturabilirsiniz. Henüz okuma yazma bilmedikleri için yapılacaklar listesini sembollerle ya da resimlerle oluşturabilirsiniz.

Çocuğunuza düzen alışkanlığı kazandırırken;

- Okul ve ev yaşamında en çok ihtiyaç duyacağı düzen hangisidir?
- Günlük yaşamını en çok hangi düzensizlikler etkiliyor? (Düzensizlikleri varsa)
- Onu veya sizi en çok üzen düzensizlikler nelerdir?
- Hangi alandaki düzensizliğini en kolay halledebilir? Sorularını yanıtlayarak başlayabilirsiniz.

Düzensizliği ortadan kaldırmak için öncelikle;

- Düzensizliğin nerelerde olduğuna ve düzenin nasıl sağlanacağına birlikte karar verin.
- Bir plan yapın ve hedefinizi küçük adımlara bölün. Örneğin düzensizlik odasıyla ilgiliyse nereden başlayacağına karar verin. Örneğin oyuncaklarının düzeni, yatağının düzeni gibi.
- Bu planlamalar sırasında bazı aksaklıklar olabilir. Mümkün olduğu kadar çocuğunuzun "yaptıkları" üzerine odaklanın yapamadıklarına değil.
- Uygulamalarını ve başarısını sözel olarak ödüllendirin.

Unutmayın; çocuğun bazı temel alışkanlıkları kazanması, onun özerk olabilmesi ve kendi kendini yönetebilmesi için zorunludur. Ve en önemlisi çocuğun kendini yönetmesi ailenin ona tanıdığı fırsatlara bağlıdır.

Nida ÖZŞAHİN TERKURAN
Uzm. Psikolog/Psikoterapist

KAYGI ÇAĞINDA YİTİRDİKLERİMİZ ve KAZANABİLECEKLERİMİZ

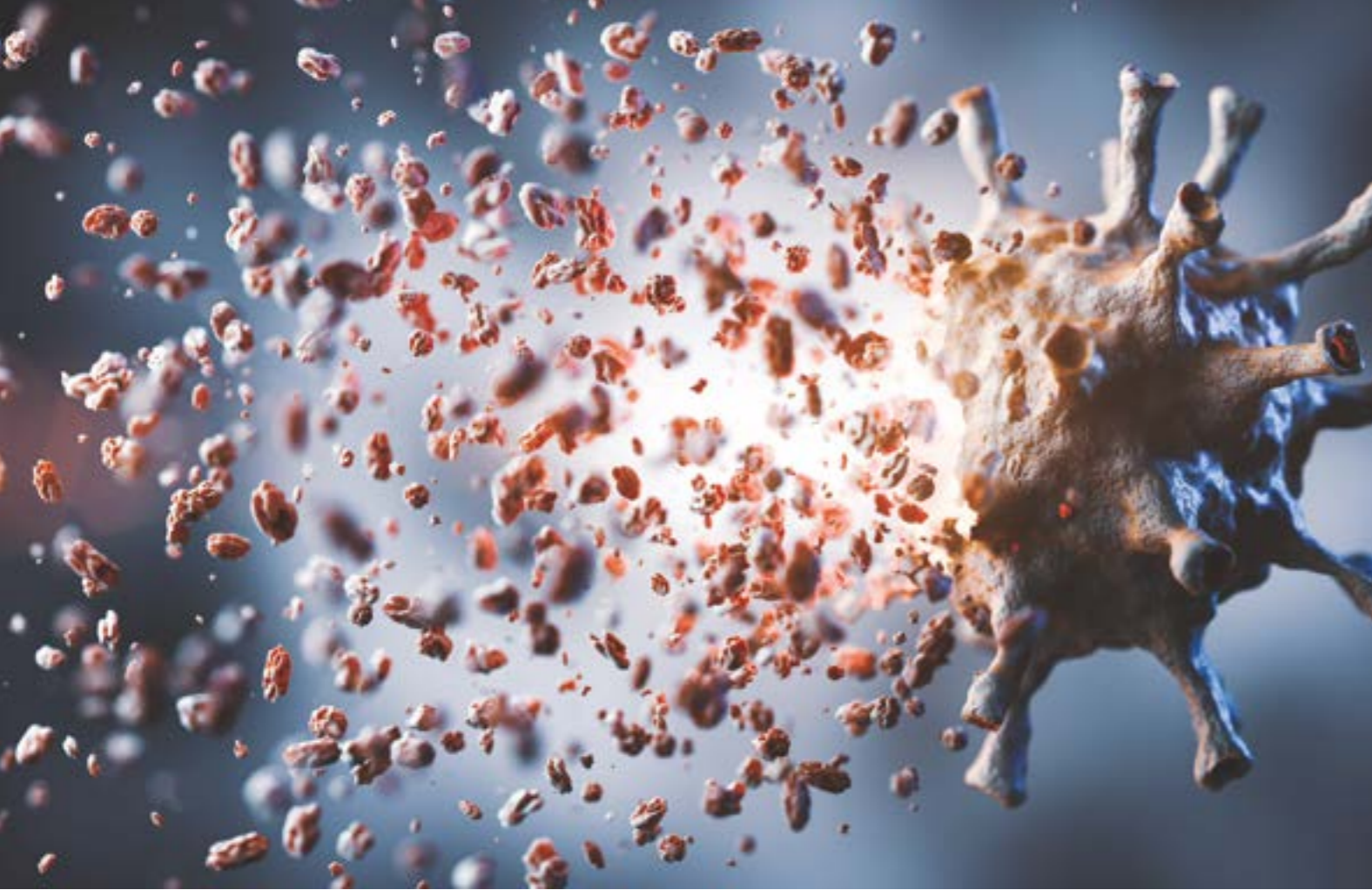
**“Yaşam acıyı
kendiliğinden getirir,
size düşen ona
mutluluk katmaktır.”**

Milton H. Erickson

Erickson'un bu uyandıran sözünün kapsamını biraz genişletmeye izin verin. Haddimi aşmamaya çalışarak bir deneme yapacağım. Bu sözü yeniden şöyle söylemek isterdim. Yaşam bize kaygıyı, yozlaşmayı, güvensizliği, çıkarıcılığı, düşmanlığı, umutsuzluğu kendiliğinden getirir, bize düşen onlara güven, saygı, bağlılık, özen ve sevgi katmaktır.

Heyhat gelin görün ki, kaygı çağında bu katkıları sağlayamadığımız gibi elimizde hali hazırda var olanları da yitirdik, yitirmekteyiz.

Neden bu hale geldiğimizi gerekçelendirmek çok da büyük çaba gerektirmese de bu gerekçelere sığınıp olup biteni yok saymak büyük ayıp gibi duruyor. İnsanlık bir açıdan tarihinin en kolay bir açıdan da en zor dönemlerini yaşıyor. Kavgalar hep vardı ama biz haberdar değildik, yapılacak işler hep vardı ama biz bu kadar sorumlu değildik, tehditler vardı ama biz farkında değildik. Herkesin kendi küçük kasabasında, şehrinde yaşayıp gittiği, kendi düzeni dışında dünyada olup bitenlerden pek de haberi olmadığı dönemler bitip de tüm dünyanın derdi, tasası önümüze dökülünce yükü de omuzlarımıza bindi. Kaynakların tükendiğini, iklim krizi diye bir şeyin varlığını fark edip bunların somut sonuçlarını deneyimlemeye başlamamız, küresel ve ulusal ekonomik krizleri art arda yaşamamız, savaşları canlı yayından izler hale gelmemiz, tüm

dünyadakileri topladığımızda ağırlığı bir gram dahi olmayan bir virüs tarafından felce uğramamız zaten kaygı üretmeye meyyal olan zihinlerimizin ayarını hepten bozdu. Kafalarımızın içindeki film stüdyoları sürekli olumsuz senaryolar yazarak kendini kaygıdan kaygıya sürüklemeyi, korku filmlerinin en korkunçlarını bize izletmeyi başarmakta.

Bu kaygı bombardımanının da çeşitli yan etkileri oldu elbette. Rayımızdan çıkmamıza neden olan gerekçeler de burada gizli. Panik, korku, kaygı gibi duygular hayatta kalmakla ilgili bir sorunumuz olsun veya olmasın bizi hayatta tutmaya yönelik olarak bize bahşedilmiş içgüdülerimiz. Bu güdüler devreye girdiğinde ise ilkel beynimizin buyruklarına teslim oluyor ve "vahşi" varlıklara dönüşebiliyoruz. Doğayı, çevreyi, insanı tehdit altında algılayışımız zannettiğimiz veya umduğumuz şekilde "bir ders çıkarmakla" sonlanmadığı gibi bizleri avdan bir parça daha koparmak için etrafındakileri alt etmeye çalışan yırtıcılara benzetti. Pandemi başladığında insanlığın bu deneyimden büyük kazanımlar sağlamasını, yeni bir başlangıç yapmasını umut etmiştik. Bir şeyler değişir, dönüşür sanmıştık. Ama görüyoruz ki savaşların, açlığın, doğa katliamının sonu gelmemiş ve gelmeyecek gibi duruyor. İnsan evladının hırçınlığı tüm hızıyla sürüyor.

Bu saydıklarım için makro boyutu. Bir de gündelik yaşamımızdaki mikro boyutu var. Kaygı ve panik bizi nezaketten, diğerine saygı duymaktan, güvenmek ve paylaşmaktan alıkoyuyor. Yırtıcılar gibi ava

saldırmazsak da herhangi bir risk anında market raflarını ardımızdan gelen kişiyi hiç düşünmeden alışveriş sepetine indirmemiz, trafikte birine yol vermeyi yenilgi sayıp canına kastedercesine üzerine sürmemiz, komşumuzu sudan bir sebeple şikâyete gitmemiz, patronumuza sadece patron olduğu için kin duymamız, çalışanımızı servetimize göz dikmiş arsızlar gibi görmemiz, bizden farklı düşüneni düşman bellememiz, yaşamımızdaki kadınlara, erkeklere, partnerlere bizim istediğimiz gibi olsun diye yapmadığımızı bırakmamamız...

Epeydir kimselerin vakti yoktu durup ince şeyleri anlamaya. İnce şeylerden vazgeçeli hatırı sayılır bir zaman olmuştu. Şimdi ise insanın insana, çevreye ve kendine en çok düşman olduğu, zarar verdiği

zamanlarda biçare ve şaşkınsınız. Birbirimizin kurdu olmak belki de hep doğamızda vardı. Ancak umuda sığınacak saf bir yanımız da vardı. Belki de hâlâ var. Ancak umut bir strateji değildir. Birbirimize kucak açmadıkça, yalnızlaştıkça, ıssızlaştıkça, huysuzlaştıkça kaygı derinleşir, derinleşen kaygı yıkıcı, bölücü terör örgütleri gibidir. İç ve dış tüm savaşlar da bundan beslenir. Bu nedenle yeni bir stratejiye hemen, şimdi ihtiyacımız var. Tıpkı Erickson'un söylediği gibi yaşamın getirdiklerine teslim olmadan ayağa kalkmak, harekete geçmek kendimize ve insan olmaya dair en önemli sorumluluğumuz. Topyekûn bir insanlık hareketi başlatamayabiliriz. Ama bu adım, bu yazı biter bitmez ayağa kalkıp bir iş arkadaşına sarılmak, yalnız bir komşuyla ilgilenmek, uzun zamandır hatırını sormadığınız bir dostu aramak, bir sivil toplum kuruluşuna bağışta bulunmak, tökezleyen birinin elinden tutmak, bir komşunun ağır alışveriş poşetlerinden birini taşımak için uzanmak, trafikte canımızı sıkarak birine selamet dilemek kadar küçük, naif bir adım olsa da atılmalıdır... Neden mi? Söylemeye gerek mi, tüm büyük hedeflere böyle küçük adımlarla varıldığını?

Ela UYSAL
Eğitmen, Profesyonel Koç
www.elauysal.com

Bu Köşe Sizin

582- ACIBADEM HASTANESİ

583- BİRLEŞİM MAKİNA

588- JET HANGAR

589- MEDİPOL HAST. ACIBADEM ALPER YAYLI

584- ÇİFTÇİ TOWERS MÜCAHİT KARACA

585- İŞ GYO

590- MEDİPOL HAST. SELAHATTİN ÇARTI

591- SAKARYA GAZ SAHASI FİLYOS

586- İŞ GYO ENES AKDAĞ

587- İŞ GYO ENES AKDAĞ

592- SAKARYA GAZ SAHASI FİLYOS

593- SAKARYA GAZ SAHASI FİLYOS

601- BİRLEŞİM GRUP MERKEZ

602- MEDİPOL BAHÇELİEVLER HAST.
ABDULLAH POLAT

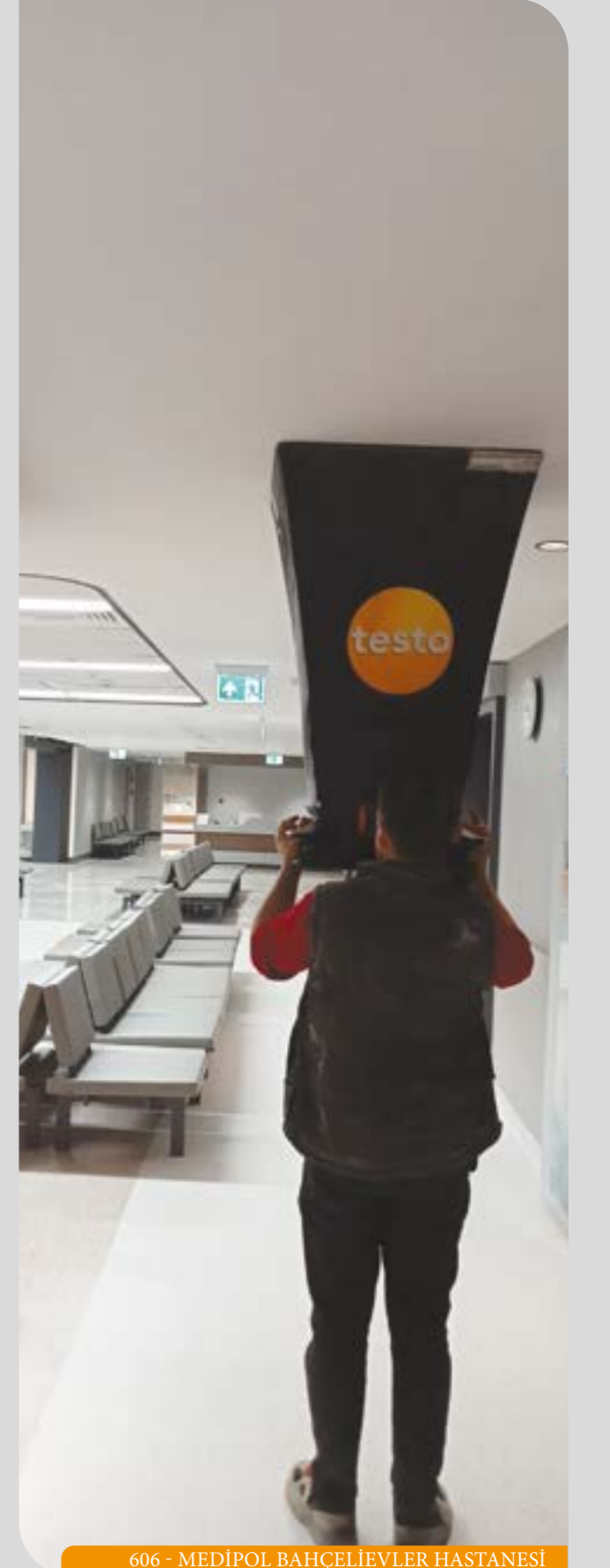
603- MEDİPOL BAHÇELİEVLER HASTANESİ

604- MEDİPOL BAHÇELİEVLER HASTANESİ

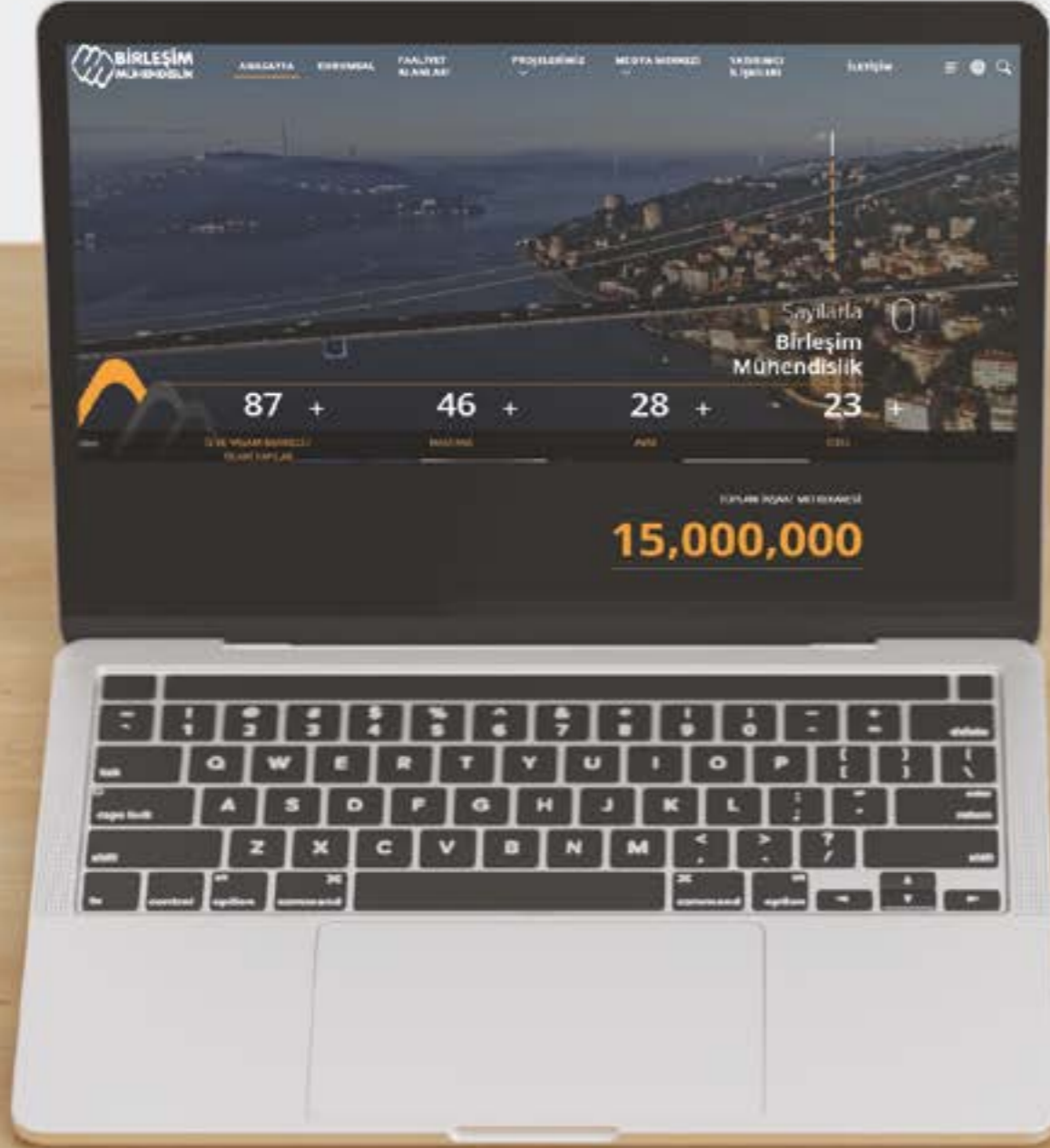

605- MEDİPOL BAHÇELİEVLER HASTANESİ

606 - MEDİPOL BAHÇELİEVLER HASTANESİ

YENİLENEN WEB SİTEMİZ İLE KULLANICI DOSTU ARAYÜZ DENEYİMİ

Ağaçları ve doğayı koruyalım !

Birleşim Grup Hatıra Ormanı projesi kapsamında Kasım 2014'te Beykoz İlçesi Rüzgarlıbahçe Mahallesi'nde dikilen fidanlarımız büyümeye devam ediyor.

GO
GREEN

THINK

GREEN

Make every day
Earth day

Geleceğe İZ Bırakıyoruz

